

วิชากฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑- ๒
ครั้งที่ ๔

โดย
นาย ธนรัตน์ ทั้งทอง
อธิบดีผู้พิพากษาศาลแรงงานภาค ๖

ประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องถอนฟ้อง
ที่น่าสนใจ

๑. โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐาน
ลักทรัพย์หรือรับของโจร (ความผิดอาญาแผ่นดิน)
ศาลชั้นต้นลงโทษฐานยกยอกหรือฉ้อโกง (ความผิด
ต่อส่วนตัว) ดังนี้โจทก์จะยื่นคำร้องขอถอนฟ้องได้
หรือไม่

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๓๐๕/๒๕๖๒

โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๓ ในข้อหารับของโจร แต่ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในการพิจารณาฟังได้ว่าจำเลยที่ ๓ กระทำความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกง จึงไม่ใช่ข้อแตกต่างในสาระสำคัญ ทั้งจำเลยที่ ๓ ไม่ได้หลงต่อสู้อย่าง ศาลฎีกาจึงลงโทษจำเลยที่ ๓ ฐานร่วมกันฉ้อโกงตามข้อเท็จจริงที่ได้ความจากการพิจารณาได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคสองและวรรคสาม ความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงเป็นความผิดต่อส่วนตัวอันจะถอนฟ้องหรือยอมความในเวลาใดก่อนคดีนี้ถึงที่สุดก็ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๓๕ วรรคสอง

3

(ต่อ)

เมื่อโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องจำเลยที่ ๓ ในระหว่างระยะเวลายื่นฎีกาคดียังไม่ถึงที่สุด และจำเลยที่ ๓ ไม่ได้คัดค้านจึงเป็นการถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายสิทธิการนำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๓ ย่อมระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒)

4

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๙๘ / ๒๕๔๘

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานลักทรัพย์ แม้ศาลอาจลงโทษจำเลยฐานยกยอกได้โดยอาศัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๑๙๒ วรรคสาม แต่ความผิดฐานยกยอกเป็นความผิดอันยอมความได้ เมื่อมีการยอมความกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๓๙ (๒) จึงทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานนี้ระงับไป ต้องพิพากษายกฟ้อง

5

๒. คดีอาญาซึ่งได้ถอนฟ้องไปจากศาลแล้ว โจทก์กลับมาฟ้องจำเลยในการกระทำอันเดียวกันอีก แต่เพิ่มเติมการกระทำของจำเลยหรือฐานความผิดจากการกระทำเดิมได้หรือไม่

6

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๐๘๕/๒๕๖๓ โจทก์เคยฟ้องจำเลยทั้งหกมาครั้งหนึ่งอันเนื่องมาจาก โจทก์ถูกจำเลยทั้งหกหลอกลวงให้ร่วมผลิตอาหารเสริมมีคุณภาพสูง ผลิตจากโรงงานของตนเอง ควบคุมการผลิตโดยบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ และรับจ้างทำการตลาดอย่างครบวงจร ขอให้ ลงโทษฐานร่วมกันฉ้อโกง ศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องไปแล้ว โจทก์กลับมาฟ้องจำเลยทั้ง หกในการกระทำอันเดียวกันอีก แม้คำฟ้องในคดีนี้จะต่างจากคำฟ้องในคดีเดิม โดยโจทก์เพิ่มเติม การกระทำของจำเลยทั้งหกกว่าร่วมกันหลอกลวงประชาชน และนำเข้าระบบคอมพิวเตอร์ซึ่ง ข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จว่าจำเลยที่ ๑ เป็นโรงงานที่มีกรรมวิธีการผลิตที่ดี ทันสมัย ถูกต้อง มาตรฐาน GMP รับผิดชอบผลิตภัณฑ์อาหารเสริม เครื่องสำอาง คุณภาพสูง มีมาตรฐานรับรอง ผลิตภัณฑ์ทุกชิ้นได้มาตรฐานองค์การอาหารและยา มีบริการตั้งแต่การวิจัย มีบุคลากรที่มีความ เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการผลิตเครื่องสำอางอย่างครบครัน และมีการพัฒนาโดยผู้เชี่ยวชาญ สามารถคิดสูตรที่ใช้ได้ผล มีราคาไม่แพงมาก มีการออกแบบผลิตภัณฑ์และมีการแนะนำการตลาด ที่ดี ทำให้โจทก์หลงเชื่อว่าเป็นความจริง ขอให้ลงโทษฐานร่วมกันฉ้อโกงประชาชนและ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ (๑)

7

(ต่อ)

แต่ก็ต้องถือว่าเป็นการกระทำอันเดียวกันกับที่โจทก์ฟ้องในคดีเดิม มิใช่ถือเอาคำบรรยายฟ้องหรือฐานความผิดที่โจทก์ตั้งเอาแก่จำเลยเป็น เกณฑ์ มิฉะนั้นแล้วจำเลยกระทำความผิดเพียงครั้งเดียวโจทก์มีสิทธิ ดำเนินคดีแก่จำเลยได้หลายครั้งโดยไม่รู้จักจบสิ้น จึงต้องห้าม ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๖

เมื่อได้มีการฟ้องคดีต่อศาลโดยถูกต้องแล้ว แม้ตามคำร้องขอถอน ฟ้องของโจทก์ในคดีก่อนจะอ้างเหตุขอถอนฟ้องเพื่อฟ้องจำเลยทั้งหกเป็น คดีใหม่ฐานร่วมกันฉ้อโกงประชาชน แต่เมื่อศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ ถอนฟ้องได้ก็ต้องถือว่าเป็นการถอนฟ้องคดีอาญาให้เสร็จไปทั้งเรื่อง จึงอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะนำมาฟ้องใหม่ไม่ได้

8

คดีอาญาเล็กน้อย (มาตรา ๓๗, ๓๘)

คดีอาญาเล็กน้อยได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ในคดีมีโทษปรับสถานเดียวเมื่อผู้กระทำความผิดยินยอมเสียค่าปรับในอัตราอย่างสูงสำหรับความผิดนั้นแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนศาลพิจารณา

(ต่อ)

(๒) ในคดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษหรือคดีอื่นที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือความผิดต่อกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรซึ่งมีโทษปรับอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทเมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่พนักงานสอบสวนได้เปรียบเทียบแล้ว

(ต่อ)

(๓) ในคดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษหรือคดีที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทซึ่งเกิดในกรุงเทพมหานคร เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่นายตำรวจประจำท้องที่ตั้งแต่ตำแหน่งสารวัตรขึ้นไปหรือนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรผู้ทำการในตำแหน่งนั้นๆ ได้เปรียบเทียบแล้ว

(๔) ในคดีซึ่งเปรียบเทียบได้ตามกฎหมายอื่นเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว

(มาตรา ๓๗)

ถ้าความผิดตามมาตรา ๓๗(๒),(๓)และ(๔) ถ้าเจ้าพนักงานเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษถึงจำคุก ให้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ดังนี้ ๑. ให้กำหนดค่าปรับซึ่งผู้ต้องหาจะพึงชำระถ้าผู้ต้องหาและผู้เสียหายยินยอมตามนั้นเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เจ้าหน้าที่กำหนดให้ภายในเวลาอันสมควร แต่ไม่เกิน ๑๕ วันคดีนั้นเป็นอันเสร็จเด็ดขาด

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระค่าปรับภายในเวลาที่กำหนดให้ดำเนินคดีต่อไป

(ต่อ)

๒. ในคดีมีค่าทดแทนถ้าผู้เสียหายและผู้ต้องหา
ยินยอมให้เปรียบเทียบให้เจ้าหน้าที่กะจำนวนตามที่
เห็นสมควรหรือตามที่คู่ความตกลงกัน (มาตรา ๓๘)

เมื่อมีการเปรียบเทียบปรับตามมาตรานี้ ทำให้
คดีอาญาเลิกกันและมีผลทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้อง
ระงับไปตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๓๙ (๓)

(ต่อ)

กรณีคดีอาญาเลิกกันตามมาตรา ๓๗ (๑) ต้อง
เป็นคดีที่มีโทษปรับสถานเดียวโดยไม่มีข้อจำกัดว่าจะมี
อัตราโทษปรับมากน้อยเพียงใดและผู้ต้องหาหรือจำเลย
ต้องชำระค่าปรับในอัตราอย่างสูงซึ่งต้องชำระก่อนศาล
พิจารณาแสดงว่าแม้จะมีการฟ้องคดีต่อศาลแล้วแต่ถ้า
ศาลยังไม่เริ่มพิจารณาผู้กระทำความผิดหรือจำเลยก็อาจ
ชำระค่าปรับในอัตราอย่างสูงเพื่อให้คดีอาญาเลิกกันได้

(ต่อ)

ความหมายของ "ก่อนเริ่มพิจารณา" ตามมาตรานี้ หมายถึงก่อนที่ศาลจะอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลย ฟังตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๗๒ วรรคสอง สันเกตว่าการ ชำระค่าปรับตามมาตรา ๓๗ (๑) นี้ เป็นเรื่อง ที่ผู้กระทำผิดยินยอมชำระค่าปรับในอัตราอย่างสูง โดยไม่ต้องมีการเปรียบเทียบปรับโดยเจ้าพนักงานก่อน

(ต่อ)

สำหรับการเปรียบเทียบปรับตามมาตรา ๓๗ (๒) และ (๓) เป็นเรื่องการเปรียบเทียบปรับของ พนักงานสอบสวนหรือนายตำรวจฯ ซึ่งกฎหมาย จำกัดอำนาจในการเปรียบเทียบปรับไว้เฉพาะใน ความผิดลหุโทษหรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่า ความผิดลหุโทษหรือคดีที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่าง สูงไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

(ต่อ)

ความผิดหุโทษคือความผิดมีโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (ป.อ. มาตรา ๑๐๒ แก้ไขใหม่ปี ๒๕๕๘)

ถ้ามีการเปรียบเทียบปรับในคดีที่เกินอำนาจที่จะเปรียบเทียบปรับแล้ว คดีย่อมไม่เลิกกัน ผู้เสียหายยังมีสิทธิที่จะนำคดีมาฟ้องต่อศาลได้ (ฎีกาที่ ๓๖๕/๒๕๐๒)

(ต่อ)

การเปรียบเทียบปรับที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๑. กรณีการกระทำความผิดที่เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทแม้ข้อหาบทเบาจะมีอัตราโทษอยู่ในข่ายเปรียบเทียบปรับได้แต่ถ้าข้อหาบทหนักมีอัตราโทษที่ไม่อาจเปรียบเทียบปรับได้เช่นนี้พนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจเปรียบเทียบปรับในข้อหาบทเบากว่า เพราะการกระทำที่เป็นกรรมเดียวเป็นผิดต่อกฎหมายหลายบทนั้นต้องลงโทษบทหนักตามมาตรา ๙๐

(ต่อ)

ดังนั้น หากพนักงานสอบสวนเปรียบเทียบปรับไป การเปรียบเทียบปรับไม่ชอบไม่มีผลทำให้ความผิดอาญาเลิกกันตามมาตรา ๓๙ (๓) ศาลจึงยังมีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไปได้ ฎีกาที่ ๕๒๑๑/๒๕๕๙, ๒๘๔๙/๒๕๕๐, ๑๕๑๓/๒๕๓๒, ๑๑๐๐/๒๕๑๖

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๒๑๑/๒๕๕๙ การกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามพ.ร.บ.จราจรทางบกพ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๔๓ (๔), ๑๕๗ ป.อ. มาตรา ๒๙๑ และมาตรา ๓๙๐ เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทซึ่งต้องใช้กฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดลงโทษแก่จำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๙๐ พนักงานสอบสวนจึงไม่มีอำนาจเปรียบเทียบปรับจำเลยในความผิดตามพ.ร.บ.จราจรทางบกพ.ศ.๒๕๒๒ มาตรา ๔๓ (๔), ๑๕๗

(ต่อ)

ซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษเบากว่าความผิดฐานขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้เสียหายรับอันตรายแก่กายตามป.อ. มาตรา ๓๙๐ เพื่อให้ความผิดทั้งหมดรวมทั้งความผิดที่มีโทษหนักกว่าเล็กน้อยตามป.วิ.อ. ๓๗ ได้ แม้พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบปรับจำเลยไปแล้วก็ตามการเปรียบเทียบปรับยอมไม่ชอบคดีอาญาไม่เล็กน้อยตามป.วิ.อ.มาตรา ๓๗ ศาลล่างทั้งสองจึงมีอำนาจลงโทษจำเลยในความผิดฐานขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้เสียหายรับอันตรายแก่กายตามป.อ. มาตรา ๓๙๐ ได้

(ต่อ)

๒. การกระทำความผิดเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทแม้ความผิดทุกบทเป็นข้อหาที่อาจเปรียบเทียบปรับได้พนักงานสอบสวนจะต้องเปรียบเทียบปรับบทที่มีโทษหนักที่สุดถ้ามีการเปรียบเทียบปรับบทเบา เป็นการไม่ชอบไม่ทำให้คดีอาญาเล็กน้อย ศาลพิจารณาพิพากษาลงโทษบทที่มีโทษหนักที่สุดได้ ฎีกาที่ ๕๙๔๒/๒๕๔๘

(ต่อ)

๓. คดีทำร้ายร่างกายครั้งแรกผู้เสียหายไม่ได้รับอันตรายแก่กายพนักงานสอบสวนจึงเปรียบเทียบปรับในความผิดตาม ป.อ.มาตรา ๓๙๑ ซึ่งเป็นความผิดลหุโทษและผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบแล้วแต่ต่อมากลับปรากฏว่าบาดเจ็บแผลที่ได้รับร้ายแรงจนเป็นอันตรายสาหัสเป็นความผิดตาม ป.อ.มาตรา ๒๙๗ ซึ่งมีใช้ความผิดลหุโทษเป็นคดีที่ไม่อาจเปรียบเทียบปรับได้กรณีเช่นนี้การเปรียบเทียบปรับของพนักงานสอบสวนไม่มีผลทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ระงับไป ฎีกาที่ ๓๕๔/๒๕๔๑

การเปรียบเทียบปรับไม่มีผลผูกพันคดีแพ่ง

การเปรียบเทียบปรับแม้จะชอบด้วยกฎหมายก็ไม่ใช่คำพิพากษาคดีส่วนอาญาจึงไม่มีผลผูกพันคดีแพ่งไม่อยู่ภายใต้บังคับ ป.วิ.อ. มาตรา ๔๖ ฎีกาที่ ๒๘๕๓/๒๕๕๐

สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ (มาตรา ๓๙)

หลักเกณฑ์ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไป
ดังต่อไปนี้

- (๑) โดยความตายของผู้กระทำผิด
- (๒) ในคดีความผิดต่อส่วนตัว เมื่อได้ถอนคำร้อง
ทุกข์ ถอนฟ้อง หรือยอมความกันโดยถูกต้องตาม
กฎหมาย
- (๓) เมื่อคดีเลิกกันตามมาตรา ๓๗

(ต่อ)

- (๔) เมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิด
ซึ่งได้ฟ้อง
- (๕) เมื่อมีกฎหมายออกใช้ภายหลังการกระทำ
ผิดยกเลิกความผิดเช่นนั้น
- (๖) เมื่อคดีขาดอายุความ
- (๗) เมื่อมีกฎหมายยกเว้นโทษ

(ต่อ)

เมื่อสิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ระงับไปแล้ว ศาลต้องจำหน่ายคดีออกจากสารบบความมิใช่พิพากษายกฟ้อง กรณีเป็นคำสั่งจำหน่ายคดีของศาลสูงก็มีผลทำให้คำพิพากษาของศาลล่างระงับไปในตัว ไม่ต้องพิพากษายกฟ้อง ฎีกาที่ ๘๓๐๘/๒๕๔๓, ๔๕๗๗/๒๕๔๓

ข้อสังเกต คดีนี้พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้อง เมื่อจำเลยตายมีผลทำให้คำพิพากษาของศาลล่างในส่วนให้คืนหรือใช้ราคาทรัพย์สินระงับไปด้วย ทั้งนี้แม้ผู้เสียหายจะเข้าเป็นโจทก์ร่วมด้วยก็ตาม ฎีกาที่ ๓๒๗๑/๒๕๓๑

(ต่อ)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๒๓๘/๒๕๙๓ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานยักยอกทรัพย์สินและให้ใช้ราคาทรัพย์สิน จำเลยตายในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ศาลฎีกาย่อมสั่งให้คดีส่วนอาญาของโจทก์เป็นระงับไป คดีส่วนแพ่งให้เลื่อนไปตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๔๒

กรณีที่โจทก์ตาย ไม่เป็นเหตุทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไป (ฎ.๒๓๔๙/๒๕๔๗)

คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ เกี่ยวกับมาตรา ๓๙ (๑)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๖๙๗/๒๕๖๐ สิทธิการนำคดีอาญามาฟ้อง ระบุไปตามมาตรา ๓๙ (๑) เป็นเรื่องเฉพาะตัวของผู้ต้องหาว่า กระทำความผิด หรือจำเลยที่ถึงแก่ความตายไม่มีผลถึงผู้กระทำความผิดคนอื่น ทั้งไม่มีกฎหมายใดบัญญัติให้สิทธิการนำคดีอาญามาฟ้องผู้สนับสนุนการกระทำความผิดระบุลงเพราะความตายของตัวการ ศาลมีอำนาจพิจารณาความผิดของจำเลยในฐานะผู้สนับสนุนได้ (ข้อสอบเนติบัณฑิตสมัย ๗๐)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๙๐๓/๒๕๖๒ จำเลยที่ ๓ ถึงแก่ความตายในระหว่างระยะเวลาขึ้นอุทธรณ์ สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องจำเลยที่ ๓ ย่อมระบุไปโดยความตายของผู้กระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๑) แต่ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ มีคำพิพากษาเป็นคุณแก่จำเลยที่ ๓ และไม่ได้จำหน่ายคดีของจำเลยที่ ๓ ออกเสียจากสารบบความ เป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขให้ถูกต้อง

ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้อง ยอมความ (มาตรา ๓๕ (๒))

ในคดีความผิดต่อส่วนตัวเมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์
ถอนฟ้อง หรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย
สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ

เฉพาะในเรื่องถอนฟ้องได้กล่าวโดยละเอียดใน
มาตรา ๓๕, ๓๖ แล้ว จึงจะกล่าวเฉพาะการถอนคำร้อง
ทุกข์และการยอมความ

ความผิดต่อส่วนตัว

คดีความผิดต่อส่วนตัวมีความหมายอย่าง
เดียวกับความผิดอันยอมความได้ตั้งที่บัญญัติไว้ใน
ประมวลกฎหมายอาญา ด้วยความผิดข้อใดเป็น
ความผิดอันยอมความได้ กฎหมายจะบัญญัติไว้ชัด
แจ้งว่าให้เป็นความผิดอันยอมความได้

ความผิดต่อส่วนตัว

ถอนคำร้องทุกข์ในคดีความผิดต่อส่วนตัว

กรณีการกระทำความผิดกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ซึ่งมีทั้งความผิดอันยอมความได้ (ความผิดต่อส่วนตัว) และที่มีใช้ความผิดอันยอมความได้ (ความผิดต่อแผ่นดิน)

(ต่อ)

เมื่อผู้เสียหายขอถอนคำร้องทุกข์ มีผลทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปเฉพาะความผิดอันยอมความได้เท่านั้น พนักงานอัยการยังคงมีอำนาจดำเนินคดีในความผิดที่มีใช้ความผิดอันยอมความได้ต่อไป ฎีกาที่ ๖๕๕๐/๒๕๔๘, ๑๑๒๗/๒๕๔๔, ๑๙๒๕/๒๕๔๑ (วินิจฉัยทำนองเดียวกัน)

(ต่อ)

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษความผิดฐานพยายาม
ข่มขืนกระทำชำเราอันมีลักษณะเป็นการโทรมหญิง
ตามป.อ. มาตรา ๒๗๖ วรรคสองหรือความผิดตาม
ป.อ. มาตรา ๒๗๗ ซึ่งเป็นความผิดอันยอมความไม่ได้
แต่ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยผิดตามป.อ.มาตรา
๒๗๖ วรรคแรก ซึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้

(ต่อ)

เมื่อโจทก์ไม่อุทธรณ์ ข้อหาตาม ป.อ.มาตรา
๒๗๖ วรรคสองหรือมาตรา ๒๗๗ จึงเป็นอันยุติ
ต้องถือว่าคดีนี้เป็นคดีความผิดอันยอมความได้
ผู้เสียหายจึงขอถอนคำร้องทุกข์ได้ ฎีกาที่
๖๘๘๗/๒๕๕๗

ผู้มีอำนาจถอนคำร้องทุกข์

ผู้มีอำนาจถอนคำร้องทุกข์ ก็คือ ผู้เสียหาย หรือผู้จัดการแทนผู้เสียหาย

สำหรับการถอนคำร้องทุกข์ในความผิดที่ผู้เยาว์เป็นผู้เสียหาย ผู้แทนโดยชอบธรรมมีอำนาจถอนคำร้องทุกข์แทนผู้เยาว์ได้ แต่ถ้าผู้เยาว์ซึ่งมีอายุมากพอที่จะเข้าใจเรื่องราวต่างๆ

(ต่อ)

และสามารถปกป้องสิทธิในคดีของตนเองได้ตามสมควร ศาลฎีกาวางหลักว่าผู้แทนโดยชอบธรรมจะถอนคำร้องทุกข์ให้ขัดต่อความประสงค์ของผู้เยาว์ไม่ได้ การถอนคำร้องทุกข์ที่ฝ่าฝืนความประสงค์ของผู้เยาว์ไม่ทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ (ฎีกาที่ ๒๑๔/๒๔๙๔ (ป), ๗๙๓/๒๕๕๗ ดูในมาตรา ๕)

(ต่อ)

ขณะผู้เยาว์ถอนคำร้องทุกข์ ผู้เยาว์บรรลุนิติ
ภาวะแล้ว การถอนคำร้องทุกข์ชอบด้วยกฎหมาย
ฎีกาที่ ๑๓๑๔/๒๕๕๒

กรณีพนักงานอัยการเป็นโจทก์ ผู้เสียหายถอน
ฟ้องไม่ได้ แต่การที่ผู้เสียหายขอถอนฟ้อง แสดงว่า
ผู้เสียหายประสงค์ขอถอนคำร้องทุกข์นั่นเอง ฎีกาที่
๑๒๔๑/๒๕๒๖, ๓๖๘/๒๕๕๓

(ต่อ)

สิทธิในการถอนคำร้องทุกข์ในความผิด
เกี่ยวกับทรัพย์ (เช่นความผิดฐานลักขโมยหรือทำให้
เสียทรัพย์) ตกทอดแก่ทายาทได้ เมื่อผู้เสียหายตาย
ทายาทหรือผู้จัดการมรดกของผู้เสียหายถอนคำร้อง
ทุกข์ได้ คำสั่งศาลฎีกาที่ ๓๗๒/๒๕๔๙, ฎีกาที่
๑๑/๒๕๑๘, คร. ๗๕๑/๒๕๔๑

(ต่อ)

ผู้เช่าซื้อเป็นผู้ครอบครองใช้ประโยชน์รถที่เช่าซื้อ ย่อมเป็นผู้เสียหายในความผิดฐานยักยอก แม้ผู้เช่าซื้อไปร้องทุกข์ในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากผู้ให้เช่าซื้อ ก็ถือว่าเป็นการร้องทุกข์ในนามของตนเองด้วย ผู้เช่าซื้อจึงถอนคำร้องทุกข์ได้ ฎีกาที่ ๗๘๓๒/๒๕๕๖ (ข้อสอบเนติบัณฑิตสมัย ๗๓)

การถอนคำร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน อัยการหรือศาลก็ได้

การถอนคำร้องทุกข์ ผู้เสียหายจะขอถอนต่อพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือศาลก็ได้ แล้วแต่กรณี ฎีกาที่ ๒๔๐/๒๔๘๔, ๑๒๐๒๕๕/๒๕๔๗ และแม้คดีจะอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลก็ถอนคำร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการได้ ฎีกาที่ ๑๘๕๒/๒๕๕๕

(ต่อ)

ในระยะเวลาฎีกา ผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์
ได้และเป็นอำนาจของศาลชั้นต้นในการพิจารณาสั่ง
(ฎีกาที่ ๕๖๒/๒๕๕๗) แต่เมื่อคดีขึ้นสู่ศาลฎีกา ศาล
ฎีกาก็มีอำนาจสั่งได้ ฎีกาที่ ๙๐๖๑/๒๕๕๑

(ต่อ)

คดีที่อยู่ระหว่างพิจารณาของศาล หากมีคำร้องขอ
ถอนคำร้องทุกข์ ศาลต้องพิจารณาคำร้องขอถอนคำร้อง
ทุกข์เสียก่อนที่จะดำเนินคดีต่อไป มิฉะนั้นเป็นการดำเนิน
กระบวนการพิจารณาไม่ชอบ ต้องดำเนินกระบวนการพิจารณา
ใหม่ คำสั่ง คร.๑๔๔๒/๒๕๓๐, ๒๙๕๓/๒๕๕๓ และเมื่อ
ถอนคำร้องทุกข์แล้วศาลต้องมีคำสั่งให้จำหน่ายคดี ศาลจะ
พิจารณาพิพากษายกฟ้องไม่ได้ ฎีกาที่ ๒๖๘๙/๒๕๒๗,
๖๐๙๗-๖๐๙๘/๒๕๓๔

กำหนดเวลาขออนคำร้องทุกข์

ตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง บัญญัติเฉพาะกรณี
การขออนฟ้องและการยอมความในคดีความผิดต่อ
ส่วนตัวว่าสามารถกระทำได้ก่อนคดีถึงที่สุด

(ต่อ)

แต่ไม่ได้บัญญัติถึงกรณีขออนคำร้องทุกข์ไว้ด้วยว่า
สามารถกระทำได้จนถึงเวลาใด คงมีแต่บทบัญญัติ
มาตรา ๑๒๖ บัญญัติว่าจะขออนคำร้องทุกข์เสียเมื่อใด
ก็ได้ และศาลฎีกาวินิจฉัยว่าการขออนคำร้องทุกข์ทำได้
จนกว่าคดีจะถึงที่สุดตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง ด้วย
คำสั่งศาลฎีกาที่ ๑/๒๕๒๘, ฎีกาที่ ๕๖๘๙/๒๕๔๕,
๓๙๑๒/๒๕๓๑, ๑๓๗๔/๒๕๐๙

(ต่อ)

**พฤติกรรมที่ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าผู้เสียหาย
ถอนคำร้องทุกข์**

การที่ผู้เสียหายยื่นคำร้องว่าไม่ตั้งใจ
เอาความจำเลยโดยแนบไปกับอุทธรณ์ของ
จำเลยถือเป็นคำร้องขอถอนคำร้องทุกข์แล้ว
คำสั่งศาลฎีกาที่ ๖๘๔๔/๒๕๕๔

(ต่อ)

ผู้เสียหายตกลงกับจำเลยว่าจะไปถอนคำร้องทุกข์
มีผลเป็นการยอมความแล้วแม้จะยังไม่ถอนคำร้อง
ทุกข์ก็ตาม ฎีกาที่ ๑๘๗๗/๒๕๒๓ โจทก์ร่วมจะขอ
ถอนคำร้องขอถอนคำร้องทุกข์ไม่ได้ คร.๑๖๘๑-
๑๖๘๒/๒๕๔๕

(ต่อ)

แต่การตกลงว่าจะถอนคำร้องทุกข์โดยมีเงื่อนไข
ว่าจำเลยจะต้องชำระหนี้ให้ผู้เสียหายก่อน เมื่อจำเลย
ยังไม่ชำระหนี้ให้โจทก์ ถือไม่ได้ว่าเป็นการยอมความ
กันแล้ว ฎีกาที่ ๓๐๑๙/๒๕๔๓, ๖๙๑๖/๒๕๔๒,
๒๔๙๘/๒๕๒๘ (วินิจฉัยทำนองเดียวกัน)

ผลของการถอนคำร้องทุกข์ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ

ความผิดที่มีผู้เสียหายหลายคน การที่ผู้เสียหาย
บางคนถอนคำร้องทุกข์ ถือว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้อง
ระงับไปเฉพาะผู้เสียหายที่ถอนคำร้องทุกข์ แต่สิทธินำ
คดีอาญามาฟ้องสำหรับผู้เสียหายที่ไม่ได้ถอนคำร้องทุกข์
ยังไม่ระงับ ฎีกาที่ ๗๒๔๖/๒๕๔๓

(ต่อ)

ฎีกาที่ ๗๒๔๖/๒๕๔๓ แม้โจทก์ร่วมทั้งสี่ไม่ประสงค์จะเอาความผิดแก่จำเลย และภายหลังโจทก์ร่วมที่ ๑ ที่ ๓ และที่ ๔ ได้ถอนคำร้องทุกข์จำเลยในความผิดฐานฉ้อโกงแต่โจทก์ร่วมที่ ๒ มิได้เจรจาตกลงกับจำเลยด้วยและมีได้แถลงว่าไม่ประสงค์เอาความผิดแก่จำเลยฐานฉ้อโกงและมีได้ถอนคำร้องทุกข์จำเลยตั้งนั้นสิทธิของโจทก์ที่จะนำคดีอาญาตามความผิดฐานฉ้อโกงมาฟ้องจำเลยสำหรับโจทก์ร่วมที่ ๒ จึงยังไม่ระงับไปตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๓๙(๒)

(ต่อ)

อย่างไรก็ตาม มีฎีกาที่ ๗๘๓๒/๒๕๕๖ วินิจฉัยทำนองว่าคดีที่มีผู้เสียหายหลายคนร้องทุกข์ในความผิดอันยอมความได้ ต่อมาผู้เสียหายคนหนึ่งถอนคำร้องทุกข์ยอมทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปศาลฎีกาให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

(ต่อ)

คำพิพากษากฎีกาที่ ๗๘๓๒/๒๕๕๖ จำเลยกับพวก ร่วมกันยักยอกรถยนต์ของธนาคาร ธ. ผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้ให้เช่าซื้อขณะอยู่ในความครอบครองของ ส. ผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้เช่าซื้อ เมื่อขณะเกิดเหตุกระทำความผิด ผู้เสียหายที่ ๒ เป็นผู้มีสิทธิครอบครองใช้ประโยชน์รถที่เช่าซื้อ

(ต่อ)

การกระทำของจำเลยกับพวกยอมทำให้ผู้เสียหายที่ ๒ ได้รับความเสียหายโดยตรง แม้ผู้เสียหายที่ ๒ ไปแจ้งความร้องทุกข์ในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากผู้เสียหายที่ ๑ แต่ก็ถือว่าได้ร้องทุกข์ในฐานะที่ผู้เสียหายที่ ๒ เป็นผู้เสียหายด้วยเช่นกัน ผู้เสียหายที่ ๒ จึงเป็นผู้เสียหายในคดีนี้และมีอำนาจในการถอนคำร้องทุกข์ สิทธินาคดีอาญา มาฟ้องยอมระงับไปตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๓๙ (๒) (ข้อสอบเนติบัณฑิตสมัย ๗๓)

(ต่อ)

ถ้าเป็นเรื่องอายุความร้องทุกข์ตาม ป.อ.มาตรา ๙๖ ซึ่งผู้เสียหายต้องร้องทุกข์ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด การที่ผู้เสียหายคนหนึ่งรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดก่อนผู้เสียหายคนอื่นแล้วมิได้ร้องทุกข์หรือฟ้องภายใน ๓ เดือน ถือว่าคดีขาดอายุความสำหรับผู้เสียหายคนอื่นๆ ด้วย แม้ผู้เสียหายคนอื่นจะเพิ่งรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดและร้องทุกข์หรือฟ้องคดีภายใน ๓ เดือน นับแต่วันดังกล่าวก็ตาม ฎีกาที่ ๓๐๘๕/๒๕๓๗

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๐๘๕/๒๕๓๗ โจทก์เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท ล. ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในข้อหายักยอกทรัพย์สินของบริษัทโดยโจทก์มิได้ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยไว้ก่อน ดังนี้ เมื่อได้ความว่าก่อนที่โจทก์ฟ้องคดีนี้ ต. ผู้ถือหุ้นอีกคนหนึ่งซึ่งเป็นผู้เสียหาย และมีอำนาจร้องทุกข์เช่นเดียวกับโจทก์มิได้ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่ ต. รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวจำเลยผู้กระทำความผิดแล้ว คดีจึงขาดอายุความตาม ป.อ.มาตรา ๙๖

(ต่อ)

ข้อสังเกต คดีนี้ ตัวโจทก์รู้ตัวจำเลยผู้กระทำความผิดวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๓๔ และโจทก์ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๓๔ ดังนี้ หากดูเฉพาะตัวโจทก์ก็ถือว่าโจทก์ฟ้องคดีภายในอายุความร้องทุกข์แล้ว แต่เมื่อปรากฏอายุความร้องทุกข์ของ ต. ซึ่งเป็นผู้เสียหายอีกคนหนึ่งขาดไปแล้ว จึงต้องถือว่าขาดอายุความไปทั้งคดี

การถอนคำร้องทุกข์อันจะมีผลทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ ต้องมีลักษณะเป็นการเด็ดขาดเพื่อไม่เอาผิดกับจำเลยอีกต่อไป ดังนี้ถอนคำร้องทุกข์เนื่องจากผู้เสียหายได้นำคดีไปฟ้องต่อศาลเองแล้ว ไม่ใช่ถอนเพื่อไม่เอาผิดผู้กระทำผิด ไม่ทำให้สิทธินำคดีมาฟ้องระงับไป ฎีกาที่ ๙๙๔/๒๕๔๓, ๑๙๖๒/๒๕๐๖, ๑๗๙๒/๒๕๒๒

เมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์แล้ว สิทธินำ
คดีอาญามาฟ้องก็ระงับทันที การที่
ผู้ต้องหาไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงยอมความ
ไม่ทำให้กลับมีสิทธิฟ้องคดีขึ้นอีก ฎีกาที่
๔๘๔/๒๕๐๓

คำพิพากษาฎีกาที่ ๙๔๘/๒๕๖๓ โจทก์ร่วมขอถอนคำร้องทุกข์ต่อพนักงาน
สอบสวนโดยระบุว่าโจทก์ร่วมไม่ประสงค์ดำเนินคดีอีกต่อไป ความผิดฐานฉ้อโกงเป็น
ความผิดอันยอมความได้ ตาม ป.อ. มาตรา ๓๔๑ ประกอบมาตรา ๓๔๘ จึงถือว่าโจทก์
ร่วมได้ถอนคำร้องทุกข์โดยถูกต้องตามกฎหมายในความผิดฐานฉ้อโกงแล้ว ส่วนที่โจทก์
ร่วมอ้างว่า เหตุที่ถอนคำร้องทุกข์เนื่องมาจากจำเลยรับปากว่า จะคืนเงินให้ จึงถอน
คำร้องทุกข์ แต่จำเลยไม่ยอมคืนเงินให้ตามสัญญานั้น ตามสำเนารายงานประจำวัน
เกี่ยวกับคดี มิได้มีข้อความระบุถึงเหตุแห่งการถอนคำร้องทุกข์แต่อย่างใด ทั้งเหตุผลที่
โจทก์ร่วมอ้างมิได้มีผลให้การถอนคำร้องทุกข์ที่ชอบด้วยกฎหมายแล้วเสียไปไม่ โจทก์ร่วม
ซึ่งเป็นผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ในความผิดฉ้อโกง อันเป็นความผิดยอมความได้ ย่อมมี
ผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒) และสิทธิใน
คำขอในส่วนแพ่งเป็นอันระงับไปด้วย แม้ต่อมาพนักงานสอบสวนจะรับคำร้องทุกข์
และส่งสำนวนให้พนักงานอัยการจนมีการฟ้องคดีนี้ก็ตาม หากมีผลให้สิทธินำคดีอาญามา
ฟ้องที่ระงับไปแล้วกลับมามีสิทธิฟ้องคดีไม่ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

ผลของการถอนคำร้องทุกข์เกี่ยวกับ คำขอส่วนแบ่ง

เมื่อผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์แล้วคำขอในส่วนแบ่ง
ย่อมตกไปด้วย พนักงานอัยการไม่มีสิทธิขอให้จำเลยคืน
หรือใช้ราคาแทนผู้เสียหายตามมาตรา ๔๓ ได้อีกต่อไป
ฎีกาที่ ๒๕๖๗/๒๕๒๖, ๓๔๙๑/๒๕๓๔

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๔๒๔/๒๕๖๐ เมื่อสิทธินำ
คดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานฉ้อโกงระงับไป ย่อมทำให้
คำขอในคดีส่วนแบ่งของโจทก์ตกไปด้วย

ผลการถอนคำร้องทุกข์ในศาลสูง คำพิพากษา ศาลล่างระงับไปในตัว

ในกรณีที่สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับใน
ระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา คำ
พิพากษาของศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์แล้วแต่กรณี ก็
ระงับไปในตัว ไม่มีผลบังคับอีกต่อไป ฎีกาที่
๑๑๔๙๖/๒๕๕๗, ๒๕๓๖/๒๕๕๔, ๕๓๗/๒๕๔๒

ยอมความทำให้สิทธิฟ้องคดีอาญาระงับ (มาตรา ๓๙ (๒))

ในคดีความผิดต่อส่วนตัว เมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้อง หรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย ทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๓๙ (๒)

(ต่อ)

การยอมความในคดีอาญาไม่จำเป็นต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ (ฎีกาที่ ๓๕๓/๒๕๓๒, ๙๗๖/๒๕๐๘, ๑๙๗๗/๒๕๒๓) และการยอมความนี้ไม่ใช่การทำสัญญาประนีประนอมยอมความดังเช่นในคดีแพ่งตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๓๘ เพราะในคดีอาญาโจทก์จำเลยจะขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความหาได้ไม่ (ฎีกาที่ ๒๒๒๔-๒๒๒๕/๒๕๔๗)

(ต่อ)

ในกรณีความผิดกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท บางข้อหาเป็นความผิดอันยอมความได้ บางข้อหาเป็นความผิดต่อแผ่นดิน ดั่งนี้การยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์มีผลทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปก็แต่เฉพาะข้อหาความผิดอันยอมความได้เท่านั้น ฎีกาที่ ๑๙๐๔/๒๕๔๐, ๖๕๕๐/๒๕๔๘

(ต่อ)

ถ้าความผิดที่โจทก์ฟ้องเป็นการกระทำความผิดเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท มีทั้งข้อหาความผิดต่อส่วนตัวและความผิดอาญาแผ่นดิน หากศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษเฉพาะข้อหาที่เป็นความผิดต่อส่วนตัวและยกฟ้องข้อหาความผิดอาญาแผ่นดิน ในกรณีเช่นนี้ถือว่าเป็นคดีความผิดต่อส่วนตัวยอมความกันในชั้นพิจารณาของศาลสูงได้ เช่นโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตาม ป.อ.มาตรา ๓๖๒, ๓๖๕

(ต่อ)

ศาลอุทธรณ์ลงโทษจำเลยตาม ป.อ.มาตรา ๓๖๒ ซึ่งเป็นความผิดต่อส่วนตัวและยกฟ้องความผิดตาม ป.อ.มาตรา ๓๖๕ ซึ่งเป็นความผิดต่อแผ่นดิน เช่นนี้อาจยอมความกันสำหรับความผิดตาม ป.อ.มาตรา ๓๖๒ ในชั้นอุทธรณ์ฎีกาได้ มีผลทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อમระงับไป ฎีกาที่ ๒๒๕๗/๒๕๔๐

(ต่อ)

โจทก์ตกลงกับจำเลยว่าจะถอนฟ้องไม่ดำเนินคดีแก่จำเลยอีก แม้ยังไม่ได้ถอนฟ้องก็มีผลเป็นการยอมความแล้ว ฎีกาที่ ๒๒๕๗/๒๕๔๐ , ๑๔๓๓/๒๕๐๖, ๑๐๐๙/๒๕๓๓, ๙๘๐/๒๕๓๓

(ต่อ)

แต่ถ้าโจทก์ตกลงจะถอนฟ้องเมื่อจำเลยชำระเงิน
ให้โจทก์ครบถ้วน ถือเป็นการยอมความโดยมีเงื่อนไข
ต่อมาเมื่อจำเลยชำระหนี้ครบถ้วนแล้ว การยอมความ
ย่อมมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย ฎีกาที่ ๘๖๔๐/๒๕๕๒
ถ้าจำเลยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขไม่เป็นการยอมความกัน
ตามกฎหมาย ฎีกาที่ ๑๙๗๗/๒๕๔๘

(ต่อ)

ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ผู้เสียหาย
ยื่นคำร้องต่อศาลว่าไม่ติดใจเอาความแก่จำเลยอีก
ต่อไปเป็นการยอมความตามกฎหมายแล้ว ฎีกาที่
๑๐๖๑/๒๕๔๕, ๑๕๖๖๗/๒๕๕๘

จำเลยนำเงินไปวางศาลหรือสำนักงานบังคับ
คดีเพื่อใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายโดยผู้เสียหายไม่
ยินยอมด้วย ไม่เป็นการยอมความ ฎีกาที่
๕๑๓๑/๒๕๔๙

การยอมความมีเงื่อนไข

ข้อตกลงที่มีเงื่อนไขที่จำเลยจะต้องปฏิบัติ
อย่างหนึ่งอย่างใดก่อน ไม่เป็นการยอมความกัน
โดยเด็ดขาด สิทธินำคดีมาฟ้องจะระงับไปต่อเมื่อ
จำเลยได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้นแล้ว ฎีกาที่
๗๐๑๑/๒๕๕๑, ๑๕๐๐/๒๕๓๖, ๑๖๐๕/๒๕๓๘,
๔๐๓๔/๒๕๓๕, ๓๐๙๓/๒๕๒๓, ๒๐๑๖/๒๕๐๐
(ป)

(ต่อ)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๐๑๑/๒๕๕๑ จำเลยทำ
หนังสือรับสภาพหนี้ให้แก่โจทก์ร่วมโดยจำเลยจะหา
หลักประกันมาให้โจทก์ร่วมด้วย ตกลงกันว่าหาก
จำเลยหาหลักประกันมาให้ได้โจทก์ร่วมจะไม่ดำเนิน
คดีอาญาแก่จำเลย เมื่อจำเลยนำที่ดินมาจำนองแก่
โจทก์ร่วมเพื่อเป็นประกันหนี้แล้วเท่ากับจำเลยได้
ปฏิบัติตามข้อตกลง

(ต่อ)

จึงถือได้ว่าโจทก์ร่วมและจำเลยได้ยอมความกัน โดยถูกต้องตามกฎหมาย สิทธินำคดีอาญามาฟ้อง เกี่ยวกับความผิดฐานยักยอกทรัพย์ที่จำเลยได้ กระทำขึ้นย่อมระงับไปตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๓๙ (๒) และคำขอในส่วนแพ่งของโจทก์ร่วมที่ขอให้ จำเลยคืนเงินที่ยักยอกไปย่อมตกไปด้วย

การยอมความในคดีอาญากับ การประนีประนอมยอมความในคดีแพ่ง

การยอมความกันตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๓๙(๒) นี้ หมายถึง การยอมความกันทางอาญาเท่านั้นและต้องมี ข้อความชัดเจนว่ามีการยอมความกันในทางอาญาด้วย ฎีกาที่ ๓๔๑๒/๒๕๕๐

ดังนั้น การตกลงประนีประนอมยอมความกันในทาง แพ่ง (นอกศาล) โดยไม่ได้กล่าวถึงคดีอาญา คดีอาญาไม่ ระงับ ฎีกาที่ ๒๐๐/๒๕๐๘

(ต่อ)

การยอมความกันในคดีแพ่ง (ในศาล) โดย
ไม่ได้ตกลงให้ความผิดอาญาระงับหรือละสิทธิใน
การดำเนินคดีอาญาด้วย ไม่ถือว่าเป็นการยอม
ความกันในคดีอาญาด้วย ฎีกาที่ ๖๕๔๙/๒๕๕๐,
๔๗๕๑/๒๕๔๗, ๒๒๗๖/๒๕๔๓

(ต่อ)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๗๐/๒๕๕๘ ข้อตกลงตาม
หนังสือรับสภาพหนี้ดังกล่าวเป็นข้อตกลงที่จำเลยรับว่า
เป็นหนี้ผู้เสียหายในเงินที่จำเลยยกออกไปและจะชดใช้หนี้
ให้ผู้เสียหายโดยวิธีการผ่อนชำระเท่านั้น ซึ่งมีผลผูกพันกัน
ทางแพ่งและเป็นสิทธิทางแพ่งที่ผู้เสียหายสามารถ
เรียกร้องให้จำเลยชำระหนี้ได้อีกทางหนึ่งเท่านั้น หนังสือ
รับสภาพหนี้ดังกล่าวไม่มีข้อความใดที่แสดงว่าผู้เสียหาย
ตกลงละสิทธิในการดำเนินคดีอาญาแก่จำเลย

(ต่อ)

กรณีจึงยังถือไม่ได้ว่าเป็นการยอมความกันตาม
ป.วิ.อ.มาตรา ๓๙ (๒) ที่จะทำให้อธิบดีอาญามาฟ้อง
ระงับไป

การนำมูลหนี้ตามเช็คมาแปลงหนี้เป็นสัญญากู้ยืม
เป็นการทำสัญญาแปลงหนี้ใหม่ มูลหนี้เดิมตามเช็คจึง
ระงับ แม้จำเลยยังไม่ได้ชำระหนี้เงินตามสัญญาให้โจทก์
ก็ตามคดีจึงเป็นอันเลิกกันตามพรบ.ว่าด้วยความผิดอัน
เกิดจากการใช้เช็คฯ (ฎีกาที่ ๕๒๔๗/๒๕๔๕)

(ต่อ)

ข้อตกลงในการผ่อนชำระหนี้ตามเช็ค มิใช่
เป็นการเปลี่ยนสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งหนี้ จึง
มิใช่สัญญาประนีประนอมยอมความ ฎีกาที่
๕๒๔๐/๒๕๕๓, ๑๙๗๗/๒๕๔๘

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๕๙/๒๕๖๒ วินิจฉัยว่า เมื่อปรากฏหลักฐานตามเอกสารแนบท้ายคำแก้อุทธรณ์ของจำเลยซึ่งโจทก์มิได้โต้แย้งคัดค้านว่า ภายหลังจากที่จำเลยกระทำความผิด จำเลยกราบขอขมาผู้เสียหายทั้งสาม ต่อหน้าผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๒ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านและปลัดหมู่บ้าน โดยผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๒ ให้อภัยจำเลยและไม่ติดใจดำเนินคดีแก่จำเลย

(ต่อ)

ถือเป็นกรณีที่ผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๒ ซึ่งเป็นบิดามารดาของผู้เสียหายที่ ๓ ได้ยินยอมแทนผู้เสียหายที่ ๓ ซึ่งเป็นผู้เยาว์แล้ว อันเป็นการยอมความกันตามกฎหมายตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๓ (๕) และมาตรา ๕ (๑) เมื่อความผิดฐานพาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจารโดยใช้กำลังประทุษร้ายตาม ป.อ.มาตรา ๒๘๔ วรรคแรก (เดิม) เป็นความผิดอันยอมความได้ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานดังกล่าวจึงระงับไปตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๓๙ (๒)

คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจเพิ่มเติม เกี่ยวกับมาตรา ๓๙ (๒)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๙/๒๕๖๐ ตามรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีพนักงานสอบสวน บันทึกว่า น. ภรรยาของจำเลยซึ่งถูกกล่าวหาว่าข่มขืนกระทำชำเรา ผู้เสียหายได้มาสถานีตำรวจเพื่อตกลงยอมความในคดีข่มขืนกระทำชำเราโดยได้มอบเงินให้แก่ผู้เสียหายวันนี้ ๓๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือ ๓๐,๐๐๐ บาท จะจ่ายกันภายใน ๒ เดือน หลังจากขายบ้านได้แล้ว จึงได้บันทึกไว้เป็นหลักฐาน หมายเหตุ จ่ายเงินครบ ๖๐,๐๐๐ บาท ผู้เสียหายจะถอนแจ้งความ ไม่มีข้อความใดแสดงว่าผู้เสียหายตกลงสละสิทธิในการดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยในทันที แต่กลับมีเงื่อนไขให้จำเลยต้องชำระเงินให้ครบ ๖๐,๐๐๐ บาท เสียก่อน ผู้เสียหายจึงจะถอนคำร้องทุกข์

(ต่อ)

แสดงให้เห็นว่าในระหว่างนั้นผู้เสียหายยังตั้งใจที่จะดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยอยู่ แม้ก่อนครบกำหนด ๒ เดือน จำเลยโทรศัพท์ไปหาพนักงานสอบสวนบอกว่ามีเงินพร้อมที่จะชำระแล้ว ต่อมาพนักงานสอบสวนโทรศัพท์บอกจำเลยว่าผู้เสียหายไม่ยอมรับเงิน และจะดำเนินคดีแก่จำเลย จะถือว่าผู้เสียหายเป็นฝ่ายผิดข้อตกลงยอมความไม่ได้เพราะยังอยู่ในระหว่างที่ผู้เสียหายตั้งใจที่จะดำเนินคดีอาญาแก่จำเลย ทั้งการยอมความหรือไม่เป็นสิทธิของผู้เสียหาย การที่จำเลยจะชำระเงินอีก ๓๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้เสียหาย แต่ผู้เสียหายไม่รับก็เป็นเพียงข้อที่แสดงว่าจำเลยมิได้ผิดนัดเท่านั้น ข้อตกลงดังกล่าว หากมีผลเป็นการยอมความ อันทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒) ไม่

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๑๑๖/๒๕๖๐ ผู้เสียหายประกอบกิจการร้าน ซ. จำเลย เป็นพนักงานของผู้เสียหายมีหน้าที่ดูแลกิจการในร้านและนำเงินรายได้ของร้านไปฝากธนาคารโดยเมื่อพนักงานของร้านขายสินค้าได้แล้วจะนำเงินที่ได้รับจากลูกค้าใส่ซองหย่อนลงไปในตัวนิรภัยของร้าน ซึ่งจำเลยเป็นผู้ถือกุญแจตู้นิรภัยเพียงคนเดียวและไม่มีสิทธินำเงินรายได้ดังกล่าวไปใช้ส่วนตัว เวลาประมาณ ๑๓.๐๐ น. ทุกวัน จำเลยต้องนำกุญแจไปไขตู้นิรภัยนำเงินรายได้ของร้านออกมาแล้วไปตรวจนับต่อหน้า ส. และ ท. เมื่อทราบจำนวนเงินรายได้แล้ว ส. จะเขียนใบนำฝากเงินและมอบสมุดบัญชีของตนเองให้จำเลยจากนั้นจำเลยจะขับรถยนต์นำเงินพร้อมสมุดบัญชีและใบนำฝากไปฝากเงินที่ธนาคาร

(ต่อ)

วันรุ่งขึ้นจำเลยต้องนำใบรับฝากเงินที่มีตราประทับจากธนาคารส่งคืนให้แก่ผู้เสียหายเพื่อตรวจสอบยอดเงินที่นำไปฝากธนาคารว่าครบถ้วนหรือไม่ วันเกิดเหตุ ธ. บุตรของ ท. ได้ร่วมตรวจนับเงินกับจำเลยแล้วมอบเงินจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาทให้จำเลยนำไปฝากธนาคาร หลังจากนั้นจำเลยร่วมกับพวกเอาเงินนั้นไป การที่จำเลยใช้กุญแจไขตู้นิรภัยนำเงินรายได้ของร้านออกมาแล้วนำไปตรวจนับต่อหน้า ส. และ ท. เป็นเพียงการทำงานในหน้าที่ดูแลเงินชั่วคราวเท่านั้น หากเป็นเรื่องและผู้เสียหายได้มอบการครอบครองเงินให้แก่จำเลยโดยเด็ดขาดไม่

(ต่อ)

ดังนี้ ขณะนั้นจำเลยจึงไม่ใช่ผู้ครอบครองเงินของผู้เสียหาย แต่เมื่อจำเลยเอาเงินจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ของผู้เสียหายไปหลังจากที่ผู้เสียหายตรวจสอบแล้วมอบให้จำเลยนำไปฝากเข้าบัญชีของผู้เสียหายที่ธนาคาร กรณีจึงถือได้ว่าขณะนั้นผู้เสียหายได้มอบเงินจำนวนดังกล่าวให้อยู่ในความครอบครองของจำเลยแล้ว เพราะจำเลยต้องถือและรักษาเงินจำนวนนั้นจนกระทั่งนำไปฝากเข้าบัญชีของผู้เสียหายที่ธนาคารให้เรียบร้อย การที่จำเลยวางแผนให้พวกจำเลยมาแย่งเอาเงินไปในระหว่างเดินทางไปธนาคารจึงเป็นความผิดฐานยกยอก เมื่อความผิดฐานดังกล่าวเป็นความผิดอันยอมความได้ และผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์แล้วสิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์จึงระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙(๒)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๘๗๕/๒๕๖๑

ความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน ตาม ป.อ. มาตรา ๓๔๓ มิใช่ความผิดต่อส่วนตัว แม้ผู้เสียหายบางคนมีการยอมความแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานนี้ก็ยังไม่ระงับไป ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒)

คำพิพากษาของศาลฎีกาที่ ๑๓๐๔/๒๕๖๒ ความผิดของจำเลยฐานลักทรัพย์เอา บัตรอิเล็กทรอนิกส์ (เบิกถอนเงินอัตโนมัติหรือเอทีเอ็ม) ของผู้เสียหายไปในเวลา กลางคืนและฐานลักทรัพย์โดยใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์เบิกถอนเงินสดจากบัญชีของ ผู้เสียหายในเวลากลางคืน ตาม ป.อ.มาตรา ๓๓๕ (๑) วรรคหนึ่ง ปราบกฏตามคำร้อง ขอให้ผู้พิพากษาอนุญาตให้ฎีกาและตามฎีกาของจำเลยซึ่งโจทก์ไม่ยื่นคำแก้ฎีกา โต้แย้งเป็นอื่นว่าจำเลยเป็นน้องร่วมบิดามารดาเดียวกันกับ ส. ผู้เสียหาย ซึ่งตาม ป.อ. มาตรา๓๑ บัญญัติให้ความผิดนี้เป็นฐานหนึ่ง (ในมาตรา ๓๓๔ ถึงมาตรา ๓๓๖) ที่ให้ เป็นความผิดอันยอมความได้ คดีนี้เมื่อในชั้นอุทธรณ์จำเลยได้ขอใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายทำหนังสือไม่ติดใจเอาความทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาแก่จำเลยอีกต่อไป จึง เป็นการยอมความคดีอาญาก่อนคดีถึงที่สุด ตาม ป.วิ.อ มาตรา ๓๕ วรรคสอง ทำให้ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ย่อมระงับไป ตามมาตรา ๓๙ (๒)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๙๗/๒๕๖๒ ในระหว่างการพิจารณาคดี ของศาลฎีกา ได้มี พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๑ ยกเลิกความในมาตรา ๒๘๑ แห่ง ป.อ. และให้ใช้ความใหม่แทน ซึ่งมาตรา ๒๘๑ ที่ แก้ไขใหม่ บัญญัติว่า ความผิดในมาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง และ มาตรา ๒๗๘ วรรคสอง ซึ่งเป็นการกระทำความผิดระหว่างคู่สมรส ถ้า มิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล หรือไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับ อันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย เป็นความผิดอันยอมความ ได้ แต่กฎหมายที่แก้ไขใหม่ไม่เป็นคุณแก่จำเลย จึงต้องใช้ กฎหมายที่ใช้ขณะกระทำผิดบังคับแก่จำเลย

(ต่อ)

คดีมีการยื่นฎีกาแล้ว ศาลชั้นต้นไม่มีอำนาจส่งคำร้องขอถอนคำร้องทุกข์ ศาลชั้นต้นต้องส่งคำร้องดังกล่าวไปให้ศาลฎีกาพิจารณาส่งต่อไป การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ถอนคำร้องทุกข์ในคำร้องขอถอนคำร้องทุกข์ของผู้เสียหายที่ ๒ จึงเป็นการไม่ชอบ

ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ผู้เสียหายที่ ๒ ยื่นคำร้องขอถอนคำร้องทุกข์ในความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๘๓ ทวิ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ในความผิดทั้งสองฐานดังกล่าวจึงระงับไป ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒) จึงให้จำหน่ายคดีในความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๘๓ ทวิ วรรคหนึ่ง ออกจากสารบบความ จึงคงเหลือเฉพาะฐานพรากผู้เยาว์อายุกว่าสิบห้าปีแต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีไปเสียจากมารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล เพื่อการอนาจารเท่านั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๓๐๕/๒๕๖๒ ความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๔๑ ต้องมีการหลอกลวงและโดยการหลอกลวงนั้นเป็นเหตุให้ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลอื่น ดังนั้น การได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลอื่นจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความผิดฐานนี้

โจทก์นำสืบว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ร่วมกันหลอกลวงโจทก์ให้ทำสัญญาซื้อฝากที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่มีราคาสูงกว่าความเป็นจริง โดยมีวัตถุประสงค์สุดท้ายคือการได้เงินไปจากโจทก์ไม่ใช่สัญญาหรือแคชเชียร์เช็ค การที่โจทก์ตกลงทำสัญญาแล้วมอบแคชเชียร์เช็คส่งจ่ายเงินให้จำเลยที่ ๑ หรือผู้ถือแก้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ โดยจำเลยทั้งสองยังไม่ได้รับเงินตามวัตถุประสงค์สุดท้าย แคชเชียร์เช็คจึงเป็นเพียงทรัพย์สินที่จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ได้มาในขั้นตอนการพยายามกระทำความผิด ไม่ใช่ได้มาจากการกระทำความผิดสำเร็จฐานฉ้อโกง

(ต่อ)

พฤติการณ์ที่จำเลยที่ ๓ รับแคชเชียร์เช็คจากจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ มาแล้วนำไปขึ้นเงินจากธนาคารเพื่อบรรลุมูลวัตถุประสงค์สุดท้ายคือเงินที่ได้จากการหลอกลวงของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จึงเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในการกระทำความผิดฐานฉ้อโกง การที่จำเลยที่ ๓ รับแคชเชียร์เช็คไว้แล้วนำไปฝากเข้าบัญชีของจำเลยที่ ๓ จึงไม่ใช่การกระทำความผิดฐานรับของโจร เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในการกระทำความผิดฐานฉ้อโกง จำเลยที่ ๓ จึงมีความรับผิดในฐานะเป็นตัวการร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ในความผิดฐานฉ้อโกง การปรับบทกฎหมายให้ถูกต้องเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยซึ่งศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง

(ต่อ)

โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๓ ในข้อหารับของโจร แต่ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในการพิจารณาฟังได้ว่าจำเลยที่ ๓ กระทำความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงจึงไม่ใช่ข้อแตกต่างในสาระสำคัญ ทั้งจำเลยที่ ๓ ไม่ได้หลงต่อสู ศาลฎีกาจึงลงโทษจำเลยที่ ๓ ฐานร่วมกันฉ้อโกงตามข้อเท็จจริงที่ได้ความจากการพิจารณาได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคสองและวรรคสาม ความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงเป็นความผิดต่อส่วนตัวอันจะถอนฟ้องหรือยอมความในเวลาใดก่อนคดีนี้ถึงที่สุดก็ได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๕ วรรคสอง เมื่อโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องจำเลยที่ ๓ ในระหว่างระยะเวลายื่นฎีกา คดียังไม่ถึงที่สุดและจำเลยที่ ๓ ไม่ได้คัดค้าน จึงเป็นการถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย สิทธิการนำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๓ ย่อมระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๗๖๘/๒๕๖๒ ความผิดฐานฉ้อโกง
ประชาชนเป็นความผิดอาญาแผ่นดินมิใช่ความผิดต่อ
ส่วนตัว พนักงานอัยการย่อมมีอำนาจฟ้องจำเลยใน
ความผิดฐานดังกล่าวได้ โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยคำร้องทุกข์
ของผู้เสียหาย ดังนั้น การที่ผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ยอม
ไม่ตัดอำนาจของพนักงานอัยการที่จะฟ้องจำเลยใน
ความผิดฐานดังกล่าว และสิทธินำคดีอาญามาฟ้องของ
โจทก์ย่อมไม่ระงับตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒) ประกอบ
มาตรา ๑๒๖ วรรคสอง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๓๙/๒๕๖๓ การที่จำเลยนำเงินมาชำระให้แก่โจทก์
ทั้งสองภายหลังจากที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วนั้น ไม่ได้อยู่ในข้อตกลง
ระหว่างจำเลยกับโจทก์ทั้งสอง เพราะโจทก์ทั้งสองประสงค์จะให้จำเลยชำระ
เงินที่เหลือทั้งหมดภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ แต่จำเลยไม่ชำระ
จนกระทั่งโจทก์ทั้งสองแถลงต่อศาลขอให้อ่านคำพิพากษา ไม่ได้ตกลงยินยอม
ให้จำเลยผ่อนชำระหนี้ต่อไปโดยไม่มีกำหนดเวลา พฤติการณ์ที่จำเลยนำเงินมา
ชำระจนครบถ้วนเป็นเพียงการชำระหนี้เพื่อบรรเทาความเสียหายในทางแพ่ง
ให้แก่โจทก์ทั้งสองเท่านั้น ถือไม่ได้ว่าเป็นการยอมความกันอันจะทำให้สิทธินำ
คดีอาญามาฟ้องของโจทก์ทั้งสองระงับไปไม่ ทั้งไม่ปรากฏว่าโจทก์ทั้งสองยื่นคำ
ร้องขอถอนฟ้องคดีจำเลยต่อศาล ดังนั้นสิทธิการนำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์
จึงไม่ระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๙๗๒/๒๕๖๓ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานลักทรัพย์นายจ้าง ตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๕ (๑๑) รวม ๕๘ กรรม และฐานลักทรัพย์ของนายจ้างในเวลากลางคืน ตามมาตรา ๓๓๕ (๑) (๑๑) รวม ๑๕ กรรม อันเป็นความผิดอาญาแผ่นดินและศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยในความผิดฐานลักทรัพย์ของนายจ้างตาม มาตรา ๓๓๕ (๑๑) รวม ๗๓ กรรม แต่เมื่อศาลอุทธรณ์พิจารณาแล้วได้ความว่าการกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานยกยอกตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๒ จึงพิพากษาลงโทษจำเลยตามข้อเท็จจริงที่ได้ความตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคสองและวรรคสาม

(ต่อ)

ฉะนั้น เมื่อยังไม่มีคำพิพากษาศาลฎีกาเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ก็ต้องถือว่าคดีนี้เป็นคดีความผิดต่อส่วนตัวตามที่ศาลอุทธรณ์พิพากษา การที่ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอถอนคำร้องทุกข์ต่อศาลชั้นต้นก่อนโจทก์ยื่นฎีกาและศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์แล้วนั้น สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒) และจำหน่ายคดีไปแล้ว ดังนั้น คำพิพากษาศาลล่างก็ย่อมระงับไปในตัวไม่มีผลบังคับต่อไป กรณีไม่มีคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่โจทก์จะยื่นคัดค้านได้อีก

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๙๒๐/๒๕๖๓ หนังสือรับสภาพหนี้และรายงานกระบวนการพิจารณาเพียงตกลงกำหนดจำนวนหนี้ที่จำเลยที่ ๑ ต้องชำระแก่โจทก์ โดยผ่อนชำระเป็นรายเดือนและให้เสร็จสิ้นภายในกำหนด ๑ ปี หากชำระครบถ้วนแล้วโจทก์จะทำการถอนฟ้อง และตกลงให้ศาลเลื่อนการอ่านคำพิพากษาจำเลยเพียงฝ่ายเดียวยังต้องมีความรับผิดชอบในจำนวนหนี้ รวมตลอดจนถึงโทษทางอาญาที่ศาลชั้นต้นจะพิพากษาเมื่อถึงวันนัดฟังคำพิพากษา ทั้งไม่มีข้อความที่โจทก์ยอมความให้ความผิดทางอาญาระงับสิ้นไป อันเป็นการที่ต่างฝ่ายต่างยอมผ่อนผันให้แก่กัน หนังสือรับสภาพหนี้จึงเป็นเพียงหลักฐานที่จำเลยที่ ๑ ให้ไว้แก่โจทก์ เพื่อโจทก์สงวนสิทธิเรียกร้องอันมีอยู่ในมูลหนี้เดิม ไม่ใช่เป็นการเปลี่ยนแปลงสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งหนี้หนังสือรับสภาพหนี้ทำยอุทธรณ์ และรายงานกระบวนการพิจารณาจึงไม่ใช่เป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ อันเป็นการยอมความทำให้ความผิดเป็นอันระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒) แต่อย่างใด

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๑๒/๒๕๖๔

สิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานฉ้อโกงระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒) ย่อมทำให้คำขอในส่วนแพ่งของโจทก์ และโจทก์ร่วมที่ขอให้จำเลยทั้งสองร่วมกันคืนเงินแก่โจทก์ร่วมตกไปด้วย

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๓๕๔/๒๕๖๔ หลังจากจำเลยยื่นฎีกา และศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกาของจำเลยผู้เสียหายได้แถลงต่อศาล ชั้นต้นว่าไม่ติดใจดำเนินคดีในความผิดฐานฉ้อโกงแก่จำเลยและขอ ถอนคำร้องทุกข์ ตามรายงานกระบวนการพิจารณา คดีจึงอยู่ใน อำนาจของศาลฎีกาที่จะพิจารณาสั่งการที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า ข้อหาฉ้อโกงจึงระงับ ให้จำหน่ายคดีความผิดฐานฉ้อโกงออกจาก สารบบความจึงไม่ชอบ ให้ยกคำสั่งของศาลชั้นต้นที่ให้จำหน่ายคดี ความผิดฐานฉ้อโกงดังกล่าวเสีย

(ต่อ)

ผู้เสียหายขอถอนคำร้องทุกข์ โดยโจทก์รับว่าเป็นผู้เสียหายจริงถือได้ว่าผู้เสียหายได้ถอน คำร้องทุกข์โดยถูกต้องตามกฎหมายในความผิดฐานฉ้อโกงอันเป็นความผิดต่อส่วนตัวก่อนคดีถึง ที่สุด สิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานดังกล่าวย่อมระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒) เมื่อสิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดฐานฉ้อโกงระงับไปแล้ว ย่อมทำให้คำขอในคดีส่วนแพ่งที่ ให้จำเลยชดใช้เงินแก่ผู้เสียหายตกไปด้วย ประกอบกับ ป.วิ.อ. มาตรา ๔๓ มิได้บัญญัติให้อำนาจ พนักงานอัยการที่ยื่นฟ้องคดีอาญาในความผิดฐานหลอกลวงผู้อื่นว่าสามารถหางานใน ต่างประเทศได้ให้เรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายได้ อีกทั้ง พ.ร.บ.จัดหางานและคุ้มครอง คนหางาน พ.ศ.๒๕๒๘ มิได้บัญญัติให้พนักงานอัยการมีสิทธิเรียกให้จำเลยคืนหรือชดใช้เงินคืนแก่ ผู้เสียหาย จึงต้องยกคำขอในคดีส่วนแพ่งของโจทก์เสียด้วย ปัญหาข้อนี้เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับ ความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๖๗๖/๒๕๖๔

โจทก์และโจทก์ร่วมฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในข้อหายกยอกตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๒ เป็นความผิดอันยอมความได้ตามมาตรา ๓๕๖ จึงเป็นความผิดต่อส่วนตัวที่สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์และโจทก์ร่วมย่อมระงับไปเมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมายตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒) ประกอบ พ.ร.บ. จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ.๒๕๙๙ มาตรา ๔

(ต่อ)

ก่อนที่โจทก์และโจทก์ร่วมจะฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ โจทก์ร่วมและจำเลยได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันในคดีแพ่ง โดยข้อ ๓ ระบุว่าจำเลยมอบอำนาจให้ พ.ไปดำเนินการจดทะเบียนโอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้แก่โจทก์ร่วมแทนจำเลย ก็เพราะจำเลยประสงค์ให้โจทก์ร่วมถอนคำร้องทุกข์ คดีนี้ที่โจทก์ร่วมได้ร้องทุกข์ไว้ที่สถานีตำรวจภายใน ๗ วัน นับแต่วันทำสัญญาประนีประนอมยอมความดังที่ปรากฏในข้อ ๔ ของสัญญาประนีประนอมยอมความ แม้โจทก์ร่วมยังไม่ได้ดำเนินการถอนคำร้องทุกข์ในคดีนี้ก็ก็ตามแต่ตามสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวไม่มีเงื่อนไขให้จำเลยต้องจดทะเบียนโอนทรัพย์สินพิพาทให้แก่โจทก์ร่วมแต่อย่างใด หรือจำเลยต้องดำเนินการใดก่อนแล้วโจทก์ร่วมจึงจะถอนคำร้องทุกข์อันเป็นเงื่อนไขให้จำเลยต้องปฏิบัติก่อน เช่นนี้ ข้อตกลงตามสัญญาประนีประนอมยอมความจึงเป็นการยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย คดีนี้เป็นคดีความผิดต่อส่วนตัว จึงมีผลให้สิทธินำคดีนี้มาฟ้องของโจทก์และโจทก์ร่วมระงับไปตามบทกฎหมายข้างต้น

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๙๓๑/๒๕๖๔ โจทก์ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ทำบันทึกข้อตกลงโดยจำเลยที่ ๑ ยินยอมชดใช้เงินในส่วนดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ร่วมโดยจะส่งจ่ายเช็คลงวันที่ล่วงหน้าและจะชำระเงินให้แก่โจทก์ร่วมอีกภายในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ หากผิดข้อตกลงจำเลยที่ ๑ ยินยอมรับผิดค่าเสียหายให้แก่โจทก์ร่วมเพิ่มอีก ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ร่วมไม่ติดใจดำเนินคดีอีกต่อไปและขอถอนคำร้องทุกข์โดยขณะทำบันทึกข้อตกลงจำเลยที่ ๑ ยังไม่ได้ส่งมอบเช็คและเงินให้แก่โจทก์ร่วม ทั้งโจทก์ร่วมกับจำเลยที่ ๑ มิได้ขอให้ศาลชั้นต้นพิพากษาตามยอมตามบันทึกข้อตกลง แสดงว่าโจทก์ร่วมมีเจตนาที่จะไม่ติดใจดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยที่ ๑ ในความผิดฐานฉ้อโกงเท่านั้น หาได้ตกลงระงับข้อพิพาทในคดีส่วนแพ่งให้เสร็จสิ้นไปในวันดังกล่าวด้วยไม่

(ต่อ)

แม้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าคดีนี้เป็นความผิดต่อส่วนตัว เมื่อโจทก์ร่วมถอนคำร้องทุกข์ สิทธิในการดำเนินคดีอาญาของโจทก์ย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๓๙ (๒) และให้จำหน่ายคดีส่วนอาญาก็ตามแต่เมื่อจำเลยที่ ๑ ผิดข้อตกลงและโจทก์ร่วมขอให้ศาลชั้นต้นยกคดีส่วนแพ่งขึ้นพิจารณาต่อไป ศาลชั้นต้นชอบที่จะยกคดีส่วนแพ่งขึ้นพิจารณาต่อไป การที่ศาลชั้นต้นยกคำร้องของโจทก์ร่วมเป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๗๓/๒๕๖๔

แม้ ร. ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยในคดีที่พนักงานอัยการโจทก์ฟ้องบริษัท ช. กับพวกเป็นจำเลยและคดีถึงที่สุดแล้วก็ตาม การที่จำเลยถูกพนักงานสอบสวนในคดีนั้นเรียกไปสอบปากคำเป็นการสอบปากคำในฐานะพยานเพราะท้ายที่สุดมิได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลย และพนักงานอัยการโจทก์มิได้ฟ้องจำเลยเป็นจำเลยในคดีนั้นด้วย สิทธิการนำคดีอาญามาฟ้องจำเลยของโจทก์จึงยังไม่ระงับไปตามป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๒) เมื่อโจทก์ร่วมร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยเป็นคดีนี้ พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนและโจทก์มีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๐๓/๒๕๖๕ ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาลับหลังจำเลยเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๐ จำเลยมีสิทธิอุทธรณ์ภายในวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๐ แต่จำเลยไม่ได้ยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนด ย่อมถือว่าคดีถึงที่สุดแล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๗ วรรคสอง ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ การที่ศาลชั้นต้นยังไม่ได้ออกหมายจำคุกจำเลยตามคำพิพากษาเพราะจำเลยหลบหนี ศาลชั้นต้นออกหมายจับจำเลยเพื่อติดตามจับกุมตัวจำเลยมารับโทษตามคำพิพากษา เป็นขั้นตอนในการบังคับคดีตามคำพิพากษา หากทำให้คดียังไม่ถึงที่สุดไม่ แม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่มีบทบัญญัติมาตราใดที่บัญญัติระยะเวลายื่นคำร้องขอถอนคำร้องทุกข์ของผู้เสียหายก็ตาม แต่มาตรา ๑๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ผู้ร้องทุกข์จะถอนคำร้องทุกข์เสียเมื่อใดก็ได้ ซึ่งผลของการถอนคำร้องทุกข์ในคดีความผิดต่อส่วนตัวย่อมทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามมาตรา ๓๙ (๒) ศาลต้องจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ อันมีผลทำให้ไม่มีคดีค้างพิจารณาอยู่ในศาล เมื่อคดีนี้ถึงที่สุดแล้ว ย่อมไม่มีคดีที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาล การขอถอนคำร้องทุกข์ของผู้เสียหายภายหลังเมื่อคดีถึงที่สุดแล้วจึงไม่มีผลตามกฎหมาย

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๕๙๘/๒๕๖๕ ข้อตกลงตามรายงาน
กระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นที่ให้จำหน่ายคดีชั่วคราวและนัดพร้อม
เพื่อฟังผลการชำระหนี้หรือถอนคำร้องทุกข์หรือฟังคำพิพากษาแต่ละ
ครั้งที่โจทก์ร่วมให้จำเลยผ่อนชำระหนี้แก่โจทก์ร่วม โดยมีเงื่อนไขให้
จำเลยชำระหนี้ให้ครบถ้วนก่อน โจทก์จึงจะถอนคำร้องทุกข์ ซึ่งตราบใด
ที่จำเลยยังไม่ได้ชำระเงินให้แก่โจทก์ร่วมครบถ้วน โจทก์ร่วมก็ยังตั้งใจที่
จะดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยอยู่เช่นเดิม ดังนี้ ไม่ได้มีลักษณะเป็นการ
ยอมความอันจะทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับสิ้นไป ตามประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒)

ฟ้องซ้ำ (มาตรา ๓๙ (๔))

หลักเกณฑ์ เมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดใน
ความผิดที่ฟ้อง สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ย่อมระงับ
เมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ฟ้อง
สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ ดังนี้กรณีจำเลยหลายคนถูก
พนักงานอัยการฟ้องจนศาลมีคำพิพากษาไปแล้ว สิทธินำ
คดีอาญามาฟ้องระงับไป จำเลยในคดีนั้นจะไปฟ้องจำเลย
ด้วยกันในเรื่องเดียวกันเป็นคดีใหม่ไม่ได้เช่นกัน ฎีกาที่
๗๘๓/๒๕๙๓, ๙๙๙/๒๕๑๒

หลักเกณฑ์ ฟ้องซ้ำ ในคดีอาญา

๑. จำเลยในคดีก่อนและในคดีหลังต้องเป็นบุคคลคนเดียวกัน
๒. ข้อกล่าวหาในคดีก่อนและคดีหลังมาจากเหตุเดียวกัน
๓. ศาลในคดีใดคดีหนึ่งมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดแล้ว
๔. คดีก่อนต้องมีการฟ้องร้องดำเนินคดีแก่จำเลยอย่างแท้จริง

(ต่อ)

คำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้อง หมายถึง คำพิพากษาศาลชั้นต้น มิใช่มีความหมายเช่นเดียวกับคำพิพากษาถึงที่สุดในเรื่องฟ้องซ้ำในคดีแพ่ง (ป.วิ.พ.มาตรา ๑๔๘) ดังนั้น คดีอาญาที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้ว ถือว่ามีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ได้ฟ้องทันทีที่อ่านคำพิพากษา

(ต่อ)

แม้คดีนั้นยังไม่ถึงที่สุดเพราะอยู่ระหว่างระยะเวลายื่นอุทธรณ์ก็ตาม ฎีกาที่ ๓๔๘๘/๒๕๒๙, ๓๑๑๖/๒๕๒๕ คำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดนี้อาจเป็นคำพิพากษาของศาลทหารก็ได้ (ฎีกาที่ ๙๓๗/๒๔๘๗, ๗๖๔/๒๕๐๕)

แม้ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องในชั้นตรวจคำฟ้อง หากได้วินิจฉัยการกระทำของจำเลยตามคำฟ้องไม่เป็นความผิดก็ถือว่าคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ได้ฟ้องแล้ว ฎีกาที่ ๒๗๕๗/๒๕๔๔ หรือคำพิพากษาให้ยกฟ้องในชั้นไต่สวนมูลฟ้องก็เป็นคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว ฎีกาที่ ๘๙๑๐/๒๕๔๙

คำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดที่เกิดจาก การสมยอมกัน

คำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดอันจะมีผลทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามมาตรา ๓๙ (๔) นั้นต้องเป็นกรณีที่มีการฟ้องร้องดำเนินคดีแก่จำเลยอย่างแท้จริง ดังนี้หากคดีก่อนผู้เสียหายเป็นโจทก์ฟ้องจำเลยโดยนำพยานหลักฐานที่ไม่รู้เห็นเหตุการณ์มาเบิกความเป็นการสมยอม

(ต่อ)

เพื่อหวังผลมิให้มีการฟ้องร้องแก่จำเลยได้อีก มิใช่การ
ดำเนินคดีแก่จำเลยอย่างแท้จริง เช่นนี้สิทธินำคดีอาญา
มาฟ้องไม่ระงับพนักงานอัยการฟ้องใหม่ได้ ฎีกาที่
๖๔๔๖/๒๕๔๗, ๙๓๓๔/๒๕๓๘

กรณีความผิดอาญาที่มีผู้เสียหายหลายคน

กรณีการกระทำผิดกรรมเดียวกันมีผู้เสียหายหลายคน
เมื่อผู้เสียหายคนหนึ่งได้ฟ้องคดีจนศาลมีคำพิพากษา
เสร็จเด็ดขาดไปแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับ
ผู้เสียหายคนอื่นก็จะนำคดีมาฟ้องใหม่อีกไม่ได้ เช่น จำเลย
เบิกความเท็จต่อศาล ทำให้บุคคลหลายคนได้รับความ
เสียหาย เมื่อผู้เสียหายคนหนึ่งฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยจน
ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วผู้เสียหายคนอื่นจะฟ้องจำเลย
อีกไม่ได้ เป็นฟ้องซ้ำ ฎีกาที่ ๔๘๗๑/๒๕๕๑

(ต่อ)

หรือรับของโจรไว้หลายรายการในคราวเดียวกัน แม้จะเป็นทรัพย์สินของผู้เสียหายต่างรายกัน ก็เป็นความผิดกรรมเดียวกันเมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดแล้วโจทก์จะฟ้องจำเลยฐานรับของโจรทรัพย์สินรายการอื่นอีกไม่ได้ ฎีกาที่ ๕๔๑๐/๒๕๕๕ หรือหมิ่นประมาทบุคคลหลายคนในคราวเดียวกันเมื่อผู้เสียหายคนหนึ่งฟ้องคดีจนมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดไปแล้ว ผู้เสียหายคนอื่นจะมาฟ้องจำเลยอีกไม่ได้ ฎีกาที่ ๑๘๕๓/๒๕๓๐

กรณีผู้เสียหายหลายคนฟ้องจำเลยในการกระทำคราวเดียวกัน เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาคดีใดคดีหนึ่งแล้ว ถือได้ว่ามีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งโจทก์ได้ฟ้องแล้ว โดยไม่ต้องคำนึงว่าเป็นคดีที่ได้ฟ้องก่อนหรือหลังและคำพิพากษาในคดีที่ศาลได้มีคำพิพากษานี้ถึงที่สุดแล้วหรือไม่ ฎีกาที่ ๗๒๔๖/๒๕๖๑

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๒๔๖/๒๕๖๑

(ข้อสอบเนติบัณฑิตสมัย ๗๒) แม้โจทก์ยื่นฟ้องเกี่ยวกับการกระทำของจำเลยตามฟ้องก่อนที่ น. และผู้เสียหายจะยื่นฟ้องจำเลยเกี่ยวกับการกระทำคราวเดียวกันในคดีอาญาของศาลชั้นต้นก็ตามแต่เมื่อศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้ววินิจฉัยว่าคดีไม่มีมูล พิพากษายกฟ้องเกี่ยวกับการกระทำของจำเลยดังกล่าวในคดีที่ น. และผู้เสียหายฟ้องจำเลย จึงเท่ากับศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยในประเด็นแห่งคดีแห่งความผิดแล้ว

(ต่อ)

ถือได้ว่ามีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งโจทก์ฟ้องเป็นคดีนี้แล้วโดยมีพักต้องค้ำประกันว่าคดีที่ศาลชั้นต้นพิพากษาก่อนนี้เป็นคดีที่ได้ฟ้องก่อนหรือหลังคดีนี้และคำพิพากษาในคดีที่ศาลได้มีคำพิพากษานี้ถึงที่สุดแล้วหรือไม่เพราะกฎหมายประสงค์ให้การกระทำความผิดคราวเดียวกัน สามารถฟ้องร้องว่ากล่าวกันได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น

(ต่อ)

ดังนั้น แม้ภายหลังศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิพากษากลับให้ประทับฟ้องของ น. และผู้เสียหายสำหรับการกระทำดังกล่าวก็หาทำให้ฟ้องโจทก์ในส่วนนี้กลับกลายเป็นฟ้องที่ยังไม่ได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดไม่เมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดตามฟ้องโจทก์แล้วสิทธินำคดีอาญามาฟ้องเกี่ยวกับการกระทำในคราวเดียวกันนี้ของโจทก์ย่อมระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๔)

ต่อมามีคำพิพากษาฎีกาที่ ๕๓๙๑/๒๕๖๒ (ข้อสอบเนติบัณฑิตสมัย ๗๒) ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่เห็นว่า ในคดีก่อนผู้เสียหายเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดี ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องและประทับฟ้องถึงวันนัดสืบพยานโจทก์ในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ ทนายโจทก์ขอเลื่อนคดีเพราะเหตุความเจ็บป่วยของโจทก์ด้วยโรคมะเร็งผิวหนัง

(ต่อ)

และได้ทำการผ่าตัดในวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙ แพทย์ผู้ตรวจรักษามีความเห็นว่ให้งดการเดินทางไปในเขตร้อนจนกว่าผิวหนังจะสัมผัสกับแสงแดดได้และนัดตรวจอาการในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยมีเอกสารพร้อมคำแปลมาแสดง แต่ศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้เลื่อนคดีมีคำสั่งให้งดสืบพยานโจทก์ เนื่องจากโจทก์ไม่มีพยานมานำสืบพิสูจน์ว่า จำเลยที่โจทก์ยังไม่ได้ถอนฟ้องไปกระทำความผิดตามฟ้อง และพิพากษายกฟ้อง ผู้เสียหายซึ่งเป็นโจทก์ในคดีดังกล่าวยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๒

(ต่อ)

ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ เห็นว่า การขอเลื่อนคดีของโจทก์มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจก้าวล่วงเสียได้ กรณียังมีเหตุสมควรที่ศาลชั้นต้นจะอนุญาตให้เลื่อนการสืบพยานโจทก์ไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๑๗๙ วรรคสอง พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้เลื่อนคดีและให้งดสืบพยานโจทก์ตามรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ ให้ย้อนสำนวนให้ศาลชั้นต้น

(ต่อ)

ดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาใหม่ตามรูปคดี เมื่อ
จำเลยที่ ๒ ที่ ๕ และที่ ๖ ฎีกา ศาลฎีกาเห็นว่า เป็นฎีกา
ในปัญหาข้อเท็จจริงซึ่งศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ได้วินิจฉัย
ข้อเท็จจริงดังกล่าวไว้ชอบด้วยเหตุผลแล้ว จึงไม่รับคดีไว้
พิจารณาพิพากษาตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา
๒๓ วรรคหนึ่ง ดังนั้น คำพิพากษายกฟ้องในคดีก่อนจึง
เป็นอันถูกยกเลิกเพิกถอนไป ไม่อาจถือได้ว่าศาลได้มีคำ
พิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ฟ้องแล้ว

(ต่อ)

พนักงานอัยการโจทก์จึงมีสิทธิฟ้องจำเลยในคดีนี้ได้โดยไม่ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
มาตรา ๓๙ (๔)

พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น และศาล
อุทธรณ์ภาค ๒ ให้ศาลชั้นต้นประทับฟ้องโจทก์ไว้แล้ว
ดำเนินกระบวนการพิจารณาและพิพากษาคดีต่อไป

กรณีที่มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาด ในความผิดที่ฟ้อง

คำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องนั้น หมายถึงคำพิพากษาที่วินิจฉัยถึงความผิดของจำเลยว่า จำเลยได้กระทำความผิดตามที่โจทก์ฟ้องหรือไม่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งต้องเป็นการวินิจฉัยถึงเนื้อหาของความผิดด้วย จึงจะถือว่าศาลได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว ได้แก่กรณีต่อไปนี้

(ต่อ)

๑. ศาลยกฟ้องเพราะพยานหลักฐานฟังไม่ได้ว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือโจทก์ไม่มีพยานมาสู้บ มีผลเท่ากับโจทก์พิสูจน์ความผิดของจำเลยไม่ได้ ฎีกาที่ ๑๓๘๒/๒๔๙๒

๒. ศาลยกฟ้องเพราะฟ้องขาดองค์ประกอบความผิดเท่ากับฟังว่าการกระทำของจำเลยตามที่โจทก์กล่าวหาไม่ เป็นความผิด น่าจะเป็นคำวินิจฉัยในชั้นตรวจคำฟ้องถือว่า มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว ฎีกาที่ ๑๘๖๔-๑๘๖๕/๒๕๐๐, ๖๗๗๐/๒๕๔๖

(ต่อ)

๓. ศาลยกฟ้องเพราะมิได้กล่าวถึงเวลาและสถานที่ซึ่งจำเลยกระทำผิด เท่ากับฟ้องโจทก์ไม่ปรากฏแน่ชัดว่าจำเลยกระทำผิดในเวลาใดหรือสถานที่ใดเป็นการวินิจฉัยความผิดของจำเลยแล้วฟ้องใหม่เป็นฟ้องซ้ำ ฎีกาที่ ๖๘๗/๒๕๐๒ (ประชุมใหญ่), ๑๕๒๕/๒๕๒๒, ๑๙๘๓/๒๔๙๙, ๗๗๖/๒๔๙๐ (ประชุมใหญ่)

(ต่อ)

ข้อสังเกต ศาลพิพากษายกฟ้องไม่ระบุเวลากระทำผิด ถือว่ามีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว แต่ถ้าศาลพิพากษายกฟ้องเพราะฟ้องบรรยายเวลาที่เกิดการกระทำผิดในอนาคตซึ่งเป็นฟ้องเคลือบคลุม ถือว่าศาลยังไม่ได้วินิจฉัยความผิดที่ได้ฟ้อง ฟ้องใหม่ได้ ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๓๙ (๔) ฎีกาที่ ๑๕๙๐/๒๕๒๔

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๐๕๓/๒๕๖๓ โจทก์ทั้งสองฟ้องจำเลย กล่าวหาว่า หลังจากผู้ตายถึงแก่ความตายจำเลยนำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ตายไปเบิกถอนเงินหลายครั้ง แล้วลักเอาเงินดังกล่าวไปโดยทุจริต ซึ่งวันเวลาที่โจทก์อ้างว่าจำเลยนำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ตายไปเบิกถอนเงินอยู่ในช่วงระยะเวลาเดียวกันกับคดีนี้ และมีจำนวนเงินตรงกัน เพียงแต่ในคดีนี้โจทก์ทั้งสองขอให้ลงโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๙๑, ๒๖๙/๕, ๒๖๙/๗ ซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบ แต่การกระทำความผิดครั้งเดียวกรรมเดียวควรจะต้องได้รับการพิจารณาโทษเพียงครั้งเดียว

(ต่อ)

เมื่อมูลคดีของทั้งสองคดีมาจากการกระทำที่โจทก์ทั้งสองอ้างว่าจำเลยนำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ไปเบิกถอนเงินในช่วงวันเวลาเดียวกันและจำนวนเงินเดียวกัน แม้จะมีองค์ประกอบความผิดที่สามารถลงโทษต่างฐานความผิดได้แต่เมื่อเป็นการกระทำความผิดกรรมเดียวอันเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทตาม ป.อ. มาตรา ๙๐ ซึ่งโจทก์ทั้งสองสามารถฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๙/๕, ๒๖๙/๗ มาพร้อมกันในคดีอาญาของศาลแขวงอุบลราชธานีอยู่แล้วเพื่อให้ศาลพิจารณาลงโทษจำเลยเพียงครั้งเดียว แต่โจทก์ทั้งสองหาได้กระทำไม่ กลับแยกฟ้องมาเป็นคนละคดี ดังนั้น เมื่อคดีอาญาศาลแขวงอุบลราชธานีมีคำพิพากษายกฟ้อง ถือได้ว่าศาลได้วินิจฉัยในเรื่องการกระทำความผิดของจำเลยและมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ทั้งสองในคดีนี้จึงระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๔)

กรณีศาลยังมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาด ในความผิดที่ได้ฟ้อง

๑. คดีก่อนศาลมีคำพิพากษา โดยไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายก่อน เช่น คดีก่อนโจทก์ยื่นคำร้องขอแก้ฟ้อง แต่ศาลชั้นต้นไม่พิจารณาคำร้องดังกล่าวกลับวินิจฉัยว่าฟ้องโจทก์ไม่บรรยายถึงวันเวลากระทำความผิดพิพากษายกฟ้อง ถือไม่ได้ว่าศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ได้ฟ้องแล้ว ฎีกาที่ ๕๑๓๕/๒๕๕๔ (ประชุมใหญ่)

(ต่อ)

๒. คดีก่อนศาลพิพากษายกฟ้องโจทก์เคลือบคลุม ถือไม่ได้ว่าศาลมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ได้ฟ้อง ฎีกาที่ ๑๙๗๐/๒๕๒๑

กรณีความผิดฐานเบิกความเท็จ ศาลยกฟ้อง เพราะมิได้บรรยายว่าคำเบิกความเท็จนั้นเป็นข้อสำคัญในคดีอย่างไร เป็นเพียงฟ้องไม่ถูกต้องยังถือไม่ได้เป็นการวินิจฉัยถึงการกระทำของจำเลย ฟ้องใหม่ได้ไม่เป็นฟ้องซ้ำ ฎีกาที่ ๔๓๔๒/๒๕๓๑

(ต่อ)

การบรรยายฟ้องเวลากระทำความผิดในอนาคต หรือการบรรยายฟ้องขัดกัน ก็ถือว่าเป็นฟ้องเคลือบคลุม ฟ้องใหม่ได้ ฎีกาที่ ๒๓๓๑/๒๕๑๔, ๑๙๗๐/๒๕๒๑

กรณีฟ้องไม่สมบูรณ์ประการอื่นนอกจากฟ้องขาด องค์ประกอบความผิด ถือว่าศาลยังไม่ได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ฟ้อง เช่น ศาลยกฟ้องเพราะ คำฟ้องไม่ได้ลงชื่อโจทก์หรือผู้เรียง ฎีกาที่ ๓๕๑๐/๒๕๕๕, ๕๘๓๔/๒๕๓๐

(ต่อ)

๓. ศาลยกฟ้องเนื่องจากโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง ถือว่า ยังไม่ได้วินิจฉัยความผิดซึ่งได้ฟ้อง ฟ้องใหม่ได้ ฎีกาที่ ๑๓๘๓๘/๒๕๕๕, ๒๒๙๔/๒๕๑๗

ข้อสังเกต แม้การที่ศาลพิพากษายกฟ้องเพราะโจทก์ ไม่มีอำนาจฟ้องถือว่ายังมิได้มีคำพิพากษาในความผิดซึ่งได้ ฟ้อง ฟ้องใหม่ได้ไม่เป็นฟ้องซ้ำก็ตาม แต่ระหว่างที่คดีเดิมยังไม่ถึงที่สุด การที่โจทก์มาฟ้องใหม่ย่อมเป็นฟ้องซ้อนต้องห้าม ตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๗๓ ประกอบ ป.วิ.อ.มาตรา ๑๕ ฎีกา ที่ ๑๐๑๒/๒๕๒๗

(ต่อ)

๔. ศาลยกฟ้องเพราะคดีไม่อยู่ในอำนาจของศาล ยังไม่ได้วินิจฉัยถึงการกระทำผิดของจำเลยฟ้องใหม่ได้ไม่เป็นฟ้องซ้ำ ฎีกาที่ ๓๙๘๑/๒๕๓๕

๕. กรณีโจทก์ไม่มาศาลตามกำหนดนัดตามมาตรา ๑๖๖ ศาลต้องยกฟ้องแต่ถ้าศาลมีคำสั่งให้จำหน่ายคดี ดังนี้ ฟ้องใหม่ได้ ฎีกาที่ ๑๖๒-๑๖๓/๒๕๑๖

(ต่อ)

๖. กรณีการกระทำความผิดกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ถ้าความผิดบทหนึ่งเสร็จไปเพราะศาลชั้นต้นสั่งจำหน่ายคดีเนื่องจากผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ ถือไม่ได้ว่ามีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ฟ้องตามมาตรา ๓๙ (๔) จึงไม่ทำให้สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องในความผิดอื่นที่เป็นกรรมเดียวกันนั้นระงับไปด้วย ฎีกาที่ ๗๓๒๐/๒๕๔๓

(ต่อ)

๗. ศาลลงโทษจำเลยฐานละเมิดอำนาจศาล
ไปแล้ว พนักงานอัยการและผู้เสียหายฟ้องเป็น
ความผิดตาม ป.อ. ได้อีกไม่เป็นฟ้องซ้ำ เพราะที่
ศาลลงโทษจำเลยฐานละเมิดอำนาจศาลเป็นการ
ลงโทษโดยไม่มีโทษจำคุก ฟูกาที่ ๑๑๒๐/๒๕๓๙,
๘๗/๒๔๘๔, ๒๓๐๒/๒๕๒๒

ความหมายของคำว่า "ในความผิดซึ่งได้ฟ้อง"

ตามมาตรา ๓๙ (๔) ใช้คำว่า มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาด
"ในความผิดซึ่งได้ฟ้อง" หมายถึงการกระทำที่ก่อให้เกิด
ความผิดนั้น ๆ ไม่ได้หมายถึงฐานความผิด ดังนี้ การกระทำ
ความผิดในคราวเดียวกันหรือการกระทำความผิดเดียวเป็น
ความผิดต่อกฎหมายหลายบท เมื่อศาลชั้นต้นตัดสินคดีแล้ว
โทษจำคุกจำเลยอีกไม่ได้เป็นฟ้องซ้ำ แม้จะขอให้ลงโทษคนละ
ฐานความผิดกันก็ตาม ฟูกาที่ ๒๘๙/๒๕๖๐, ๒๓๐๙/๒๕๕๘,
๑๖๕๖/๒๕๑๒, ๑๔๙๙/๒๕๓๑

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๘๙/๒๕๖๐ โจทก์เคยฟ้องจำเลยทั้งสองต่อศาลชั้นต้นในความผิดฐานร่วมกันทำร้ายร่างกาย ณ. ตาม ป.อ.มาตรา ๘๓, ๒๙๕ และข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าวเป็นเหตุการณ์ที่จำเลยทั้งสองร่วมกันบุกรุกเข้าไปทำร้ายร่างกาย ณ. ในเคหสถานซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ร่วมซึ่งวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุ ตลอดจนสาเหตุแห่งการกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นเหตุการณ์เดียวกันกับข้อเท็จจริงที่โจทก์ฟ้องคดีนี้ (ฐานบุกรุกเคหสถาน)

(ต่อ)

จึงเป็นเรื่องการกระทำกรรมเดียวแต่เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทตาม ป.อ.มาตรา ๙๐ ถ้าคดีที่โจทก์ฟ้องจำเลยในความผิดฐานร่วมกันทำร้ายร่างกาย ณ. ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง และคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๕ ก็ถือได้ว่ามีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว ดังนั้น สิทธินำคดีอาญามาฟ้องจำเลยทั้งสองของโจทก์ในคดีนี้ ย่อมเป็นอันระงับไปตามมาตรา ๓๙ (๔)

(ต่อ)

จำเลยหลักทรัพย์ของผู้เสียหายหลายคน
ในคราวเดียวกัน เป็นกรรมเดียวกัน ฎีกาที่
๖๗๐๕/๒๕๔๖, ๑๑๐๔/๒๕๐๔ (วิธีใช้ทำนอง
เดียวกัน)

รับของโจรทรัพย์หลายอย่างในคราว
เดียวกันเป็นกรรมเดียวเมื่อศาลชั้นต้นมีคำ
พิพากษารับของโจรทรัพย์อย่างหนึ่งไปแล้ว

(ต่อ)

โจทก์จะฟ้องว่ารับของโจรทรัพย์อีกอย่างไม่ได้ ฎีกา
ที่ ๕๔๑๐/๒๕๕๕ แต่ถ้าจำเลยรับของโจรทรัพย์แต่
ละอย่างเกิดคนละเวลากัน แม้เจ้าพนักงานตำรวจ
จะยึดทรัพย์ของกลางทั้ง ๒ คดีได้ในคราวเดียวกัน
ก็เป็นความผิดหลายกรรมฟ้องคดีหลังไม่เป็นฟ้องซ้ำ
ฎีกาที่ ๘๗๘๔/๒๕๕๘, ๔๓๘๘/๒๕๔๘

(ต่อ)

ใช้ไม้ตีทำร้ายผู้เสียหายหลายคนติดต่อกัน เป็นความผิดหลายกรรม ฎีกาที่ ๑๕๒๐/๒๕๐๖ หรือโดยไม้แหยกแหยะว่าเป็นใครเป็นเจตนาอันเดียวกันเป็นกรรมเดียว ฎีกาที่ ๒๘๗๙/๒๕๔๖

กระทำซ้ำเราหญิงในแต่ละครั้งต่างวันเวลากันตามโอกาสไม่ต่อเนื่องกันแยกต่างหากจากกันได้ เป็นความผิดต่างกรรมกัน เมื่อมีคำพิพากษากรรมหนึ่งแล้ว ฟ้องการกระทำกรรมอื่นได้อีก ฎีกาที่ ๔๒๓๒/๒๕๔๗, ๘๙๑๗/๒๕๔๖ (ประชุมใหญ่)

(ต่อ)

บุกรุกที่ดินของผู้เสียหายหลายคน เป็นความผิดหลายกรรม ฎีกาที่ ๒๗๒๕/๒๕๓๕

บุกรุกอสังหาริมทรัพย์เพื่อเข้าไปกระทำความผิดอาญาข้อหาอื่น เป็นความผิดกรรมเดียวกัน เมื่อโจทก์ฟ้องจำเลยข้อหาใดไปจนศาลมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดนั้นแล้ว โจทก์จะนำข้อหาอื่นมาฟ้องอีกไม่ได้ ฎีกาที่ ๑๑๙๓/๒๕๒๙, ๑๙๔๙/๒๕๔๗, ๑๕๔๒/๒๕๔๗

(ต่อ)

กระทำอนาจารโดยกอดรัดตัวและใช้กรรไกรจี้บังคับ และแทงที่บริเวณหน้าอกของโจทก์ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย เมื่ออัยการฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานกระทำอนาจาร โดยใช้กำลังประทุษร้ายจน ส. ซึ่งเป็นโจทก์ในคดีนี้ บาดเจ็บ ศาลพิพากษาลงโทษจำเลย คดีถึงที่สุดแล้ว โจทก์ ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานพยายามฆ่าซึ่งเป็นกรรม เดียวกับคดีก่อนไม่ได้ ต้องห้ามตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๓๙ (๔)

(ต่อ)

หรือความผิดฐานมีอาวุธกระบอกเดียวกันครั้งก่อนและครั้ง หลังต่อเนื่องกัน เป็นกรรมเดียว เมื่อศาลพิพากษาลงโทษ การกระทำครั้งหลังไปแล้ว โจทก์ก็ไม่มีสิทธินำการกระทำ ครั้งแรกมาฟ้องอีก ฎีกาที่ ๒๐๘๓/๒๕๓๙

ข้อสังเกต ในความผิดฐานพาอาวุธปืน การที่จำเลย พาอาวุธปืนไปในทางสาธารณะแต่ละครั้ง ต่างวาระกัน เป็น ความผิดหลายกรรม แม้คดีก่อนศาลจะพิพากษาลงโทษ จำเลยไปแล้ว โจทก์ก็ฟ้องจำเลยสำหรับการกระทำครั้งหลัง ได้อีก

(ต่อ)

เบิกความเท็จหลายตอนในคราวเดียวกัน ผิด
กรรมเดียว ฎีกาที่ ๙๐๘/๒๔๙๖

ความผิดฐานลักปิ่นของผู้เสียหายกับความผิด
ฐานมีอาวุธปืนดังก้าวไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับ
อนุญาต เป็นความผิดต่างกรรมกัน ฎีกาที่
๘๘๘/๒๕๐๗ (ประชุมใหญ่)

(ต่อ)

จำเลยมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อ
จำหน่ายในคราวเดียวกัน น่าจะแยกบางส่วนออกไป
จำหน่ายและซุกซ่อนบางส่วนไว้ ถือเป็นจำนวนเดียวกัน
เป็นกรรมเดียวเมื่อมีคำพิพากษาลงโทษจำเลยเกี่ยวกับ
เมทแอมเฟตามีนจำนวนหนึ่งจำนวนใดไปแล้ว ถือว่ามี
คำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ฟ้องแล้ว ฎีกาที่
๒๑๙๒/๒๕๕๔

(ต่อ)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๘๓๗/๒๕๖๒ วินิจฉัยว่า การกระทำของจำเลยตามฟ้องคดีนี้จึงเป็นคนละคราวกับคดีก่อน ดังนั้น ถึงแม้ในคดีก่อนศาลมีคำพิพากษายกฟ้องจำเลยก็มีผลทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปเฉพาะความผิดกรรมดังกล่าวเท่านั้น หากได้มีผลทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องสำหรับความผิดกรรมอื่นๆ ระงับไปด้วยไม่

(ต่อ)

จะถือว่าเป็นเรื่องที่มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดฐานบุกรุกเข้ายึดถือครอบครอง ก่อสร้างแผ้วถาง และทำให้เสียหายแก่ที่ดินซึ่งเป็นป่าและเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกันมิได้ ฟ้องโจทก์ในคดีนี้จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำและสิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ไม่ระงับไปตามป.วิ.อ.มาตรา ๓๙ (๔)

จำเลยในคดีก่อนและคดีหลัง ต้องเป็นคนเดียวกัน

ดังนั้น ความผิดอาญาเรื่องเดียวกันแม้จะไม่ใช่
คนเดียวกัน เช่น ผู้เสียหายและอัยการสั่งฟ้องจำเลย
ต่อศาล หากศาลชั้นต้นพิพากษาคดีหนึ่งคดีใดแล้ว
สิทธิในการนำคดีมาฟ้องอีกคดีหนึ่งย่อมระงับไป แม้
จะฟ้องคดีไว้ก่อนก็ตาม ฎีกาที่ ๑๐๓๗/๒๕๐๑,
๑๔๓๘/๒๕๒๗

คำพิพากษาศาลฎีกาที่น่าสนใจเพิ่มเติม เกี่ยวกับมาตรา ๓๙ (๔)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๘๓๘/๒๕๕๕ คดีก่อนพนักงานอัยการ
โจทก์ฟ้องจำเลยขอให้ลงโทษในความผิดฐานทำให้เสียหาย ศาล
ชั้นต้นวินิจฉัยว่า นายดำไม่ใช่ผู้เสียหายย่อมไม่มีอำนาจร้องทุกข์ตาม
ป.วิ.อ. มาตรา ๒ (๔) พนักงานสอบสวนย่อมไม่มีอำนาจสอบสวน การ
สอบสวนจึงเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตาม ป.วิ.อ. มาตรา
๑๒๐ โดยยังมีได้ โดยยังมีได้วินิจฉัยถึงการกระทำของจำเลยทั้งสาม
ตามข้อกล่าวหาของโจทก์

(ต่อ)

จึงถือไม่ได้ว่าเป็นคำพิพากษาที่ได้วินิจฉัยในความผิดซึ่งได้ฟ้อง
อันจะเป็นเหตุให้สิทธิของโจทก์ที่จะนำคดีมาฟ้องใหม่ระงับสิ้น
ไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๔) คดีนี้นายดำเป็นโจทก์ฟ้อง
จำเลยด้วยตนเอง จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำกับคดีก่อนที่พนักงาน
อัยการเป็นโจทก์ฟ้องจำเลย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๙๑๖/๒๕๖๐ โจทก์ฟ้องจำเลยในคดีอาญาของ
ศาลจังหวัดตาก ข้อหาลักทรัพย์หรือรับของโจร ซึ่งวันเวลาและ
สถานที่เกิดเหตุ รายการทรัพย์สินที่กระทำความผิดและผู้เสียหายซึ่ง
เป็นเจ้าของทรัพย์สิน เป็นคนละข้อเท็จจริงกับคดีนี้ แม้คดีดังกล่าว
ศาลมีคำพิพากษาแล้ว ก็มีไต่กรณีที่มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดใน
ความผิดซึ่งได้ฟ้อง สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์คดีนี้จึงหา
ระงับไปไม่

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๓๑๗/๒๕๖๑ จำเลยที่ ๓ ยอมรับในฎีกาว่า ผู้เสียหายแต่ละคนได้แยกฟ้องจำเลยที่ ๓ คนละศาลต่างกันตาม สถานที่เกิดเหตุ ดังนี้ การกระทำความผิดของจำเลยที่ ๓ ในคดีอาญา หมายเลขแดงที่ ๑๓๖/๒๕๕๙ ของศาลจังหวัดพล คดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๒๙๒๕/๒๕๕๙ ของศาลจังหวัดร้อยเอ็ด คดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๘๐๘/๒๕๕๘ และ ๒๔๑๗/๒๕๕๙ ของศาลชั้นต้น จึงไม่ใช่ การกระทำความผิดกรรมเดียวกันกับคดีนี้ และแม้คดีนี้จะปรากฏ ข้อเท็จจริงว่าในระหว่างเดือนเมษายน ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เวลากลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน

(ต่อ)

จำเลยที่ ๓ กับพวกร่วมกันหลอกลวงประชาชนทั่วไปรวมทั้งผู้เสียหายทั้ง สามสิบคนด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จและปกปิดข้อเท็จจริงซึ่งควร บอกให้แจ้งตามฟ้อง ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกันก็ตาม แต่เมื่อการกระทำ ดังกล่าวเป็นผลให้ผู้เสียหายทั้งสามสิบคนหลงเชื่อและนำเงินมาให้จำเลยที่ ๓ กับพวก ก็ถือได้ว่าเป็นความผิดฐานฉ้อโกงสำเร็จสำหรับผู้เสียหายแต่ละคน จึงเป็นความผิดหลายกรรมตามจำนวนผู้เสียหาย คือ ๓๐ กรรม และมีผลทำให้ฟ้องโจทก์คดีนี้ไม่เป็นฟ้องซ้ำกับคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๓๖/๒๕๕๙ ของศาลจังหวัดพล และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๒๙๒๕/๒๕๕๙ ของศาล จังหวัดร้อยเอ็ด ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๔)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๖๕๙/๒๕๖๑ สำนวนคดีนี้กล่าวหาว่า จำเลยทั้งสองกระทำความผิดในเขตตำบลในเมืองต่อเนื่องถึงตำบลสัมฤทธิ์ ส่วนสำนวนคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๖๓๖/๒๕๕๙ ของศาลชั้นต้น กล่าวหาว่าจำเลยทั้งสองกระทำความผิดที่บริเวณบ้านทองหลาง หมู่ที่ ๑๒ ตำบลในเมือง แม้ว่าจะเป็นคนตีประเภทเดียวกันเกี่ยวกับจำเลยทั้งสองและใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการกระทำความผิดเหมือนกันก็ตาม แต่ทั้งสองสำนวนโจทก์บรรยายฟ้องไว้ชัดแจ้งว่า จำเลยทั้งสองร่วมกันกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายกรรมต่างกัน

(ต่อ)

โดยสำนวนคดีนี้กระทำความผิดเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๔ เวลากลางวัน ถึงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ เวลากลางวันต่อเนื่องกัน ส่วนสำนวนคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๖๓๖/๒๕๕๙ ของศาลชั้นต้น กล่าวหาว่าจำเลยทั้งสองกระทำความผิดเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ เห็นชัดแจ้งว่าเป็นการกระทำความผิดต่างวันเวลากันและเหตุเกิดคนละท้องที่ จึงเป็นความผิดต่างกรรมกัน หากใช่เป็นความผิดต่อเนื่องกันไม่ เมื่อสำนวนคดีทั้งสองเป็นความผิดต่างกรรมต่างวาระแล้ว จึงเป็นความผิดหลายกรรม โจทก์จึงฟ้องจำเลยทั้งสองเป็นสองสำนวนได้โดยชอบ เมื่อคดีนี้จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพ ศาลยอมพิพากษาลงโทษจำเลยทั้งสองได้โดยไม่ต้องฟังพยานหลักฐานสำนวนที่สองแต่อย่างใด แม้สำนวนคดีหลังศาลจะพิพากษายกฟ้องบางข้อหากก็เป็นไปตามพยานหลักฐานของแต่ละสำนวนนั่นเอง คดีทั้งสองสำนวนจึงหากใช่เป็นการฟ้องซ้อนหรือฟ้องซ้ำไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๔๗/ ๒๕๖๒ มีคนร้ายอ้างว่าชื่อ อ. โทศัพท์ สั่งซื้อปลายข้าวและกากถั่วเหลืองจากผู้เสียหายโดยตกลงจะชำระราคาเป็นเงินสด แต่เมื่อผู้เสียหายส่งสินค้าไปตามตกลง จำเลยเป็นผู้รับสินค้าไว้ และส่งจ่ายเช็คจำนวนเงินที่ส่งจ่ายเท่าราคาสินค้าให้แก่ผู้เสียหายแทนการชำระเงินสด และต่อมาธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็ค เป็นข้อเท็จจริงที่แสดงว่า การที่จำเลยกับพวกร่วมกันหลอกลวงสั่งซื้อสินค้าจากโจทก์ร่วมและออกเช็คให้ นั้น เป็นการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนตามแผนการที่วางไว้ตั้งแต่ต้น โดยการหลอกลวงให้โจทก์ร่วมส่งสินค้าให้จำนวนมากโดยอาศัยวิธีการออกเช็คชำระค่าสินค้าแทนเงินสด โดยเจตนาที่จะไม่ใช้เงินตามเช็คเป็นส่วนหนึ่งของการหลอกลวง และการออกเช็คโดยมีเจตนาไม่ใช้เงินตามเช็ค

(ต่อ)

จึงเป็นการกระทำอันเป็นส่วนหนึ่งของการหลอกลวงอันเป็นความผิดฐานฉ้อโกง โดยต่างมีเจตนาเดียวกันคือ เจตนาหลอกลวงให้โจทก์ร่วมส่งสินค้าให้จำเลยกับพวกโดยไม่มีเจตนาชำระราคาสินค้า การกระทำของจำเลยตามฟ้องในความผิดฐานฉ้อโกงจึงเป็นการกระทำความผิดเหมือนกันกับความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ เมื่อโจทก์เคยดำเนินคดีแก่จำเลยในความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค และศาลแขวงธนบุรีพิพากษาลงโทษจำเลยไปแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องจำเลยในความผิดฐานฉ้อโกงตามฟ้องย่อมระงับไปแล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๔)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๐๖๙/๒๕๖๒ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสามในความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงโดยอ้างว่าจำเลยทั้งสามร่วมกันหลอกลวงโจทก์ร่วมที่ ๑ และที่ ๒ และผู้เสียหายที่ ๔ ให้ซื้อและฉีดสารที่อ้างว่าเป็นสเต็มเซลล์และไม่ได้มีสรรพคุณตามที่จำเลยทั้งสามกล่าวอ้าง คดีก่อน โจทก์ฟ้องว่าจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ หลอกลวงโจทก์ร่วมที่ ๑ โดยชักชวนให้โจทก์ร่วมที่ ๑ ร่วมลงทุนในธุรกิจสเต็มเซลล์แต่ไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้จริงตามที่กล่าวอ้าง ประเด็นข้อกล่าวหาของแต่ละคดีจึงต่างกันและเป็นการกระทำต่างกรรมกัน แม้จะเป็นการฟ้องจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ในข้อหาฉ้อโกงเหมือนกันก็ตาม ฟ้องคดีนี้ไม่เป็นฟ้องซ้ำกับคดีก่อน โจทก์มีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๓๒๘/๒๕๖๓ โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยทั้งสามร่วมกันฉ้อโกงเงินของโจทก์ไปโดยร่วมกันปลอมแปลงเอกสารระเบียบและสัญญาผู้ด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งโดยผิดเงื่อนไข และระเบียบการกู้เงินของโจทก์ หลอกลวงให้โจทก์หลงเชื่อโดยทุจริตและได้ไปซึ่งทรัพย์สินของโจทก์ ซึ่งองค์ประกอบความผิดฐานฉ้อโกงคือการหลอกลวงด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการหลอกลวงดังกล่าวทำให้ผู้กระทำได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวง ฟ้องของโจทก์จึงเป็นการบรรยายการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยกระทำความผิดมาครบถ้วนตามองค์ประกอบความผิดฐานฉ้อโกงแล้ว การที่โจทก์ถอนฟ้องจำเลยที่ ๓ ซึ่งเป็นผู้ค้าประกันคนหนึ่งก็ไม่ทำให้การกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ซึ่งสำเร็จไปแล้วกลับเป็นขาดองค์ประกอบความผิดไปไม่

(ต่อ)

คดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๓๘ / ๒๕๖๐ ของศาลชั้นต้นโจทก์บรรยายฟ้องในคดีดังกล่าวว่าเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๕ จำเลยทั้งสี่ (รวมจำเลยที่๑และที่๒ในคดีนี้) ร่วมกันฉ้อโกงโดยรวมกันนำระเบียบมาปลอมแปลงลงข้อความในเอกสารการกู้เงิน และปกปิดข้อความจริงโดยผิดเงื่อนไขและระเบียบของโจทก์... แต่คดีนี้โจทก์บรรยายฟ้องว่าเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๕ เวลากลางวัน จำเลยทั้งสามร่วมกันฉ้อโกงเงินของโจทก์ไปโดยรวมกันปลอมแปลงเอกสาร ระเบียบ และสัญญากู้ ด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งโดยผิดเงื่อนไขและระเบียบการกู้เงินของโจทก์... อันเป็นการกระทำที่ต่างวันต่างเวลากันกับในคดีก่อนแม้วิธีการหลอกลวงในคดีก่อน และคดีนี้จะเป็นในลักษณะเดียวกันก็ตาม การกระทำของจำเลยที่๑และที่๒ก็เป็นการกระทำที่ต่างกันต่างวาระกันสิทธินำคดีอาญามาฟ้องคดีนี้จึงไม่ระงับไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๘๒/๒๕๖๓ คดีอาญาของศาลชั้นต้น โจทก์ร่วมฟ้องจำเลยเป็นจำเลยที่ ๑ ในความผิดฐานแจ้งความเท็จตาม ป.อ. มาตรา ๑๓๗ ส่วนคดีนี้โจทก์ฟ้องจำเลย ในความผิดฐานฟ้องเท็จตามป.อ. มาตรา ๑๗๕ แม้มูลคดีจะเกี่ยวเนื่องเป็นเรื่องเดียวกันก็ตามแต่ก็เป็นคนละฐานความผิดและต่างกรรมต่างวาระกัน ทั้งคำพิพากษาคดีดังกล่าวในฐานะเบิกความเท็จที่โจทก์ร่วมฟ้องอ. เป็นจำเลยที่ ๒ และท. เป็นจำเลยที่ ๓ ก็วินิจฉัยถึงการกระทำของอ. และ ท. ในเรื่องเบิกความเท็จโดยไม่เกี่ยวกับจำเลย อีกทั้งคำพิพากษาดังกล่าวก็ไม่ได้วินิจฉัยในประเด็นที่ว่าโจทก์ร่วมทูลทำลายที่กั้นขวางรถยนต์ผ่านเข้าออกหรือไม่ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องวินิจฉัยในคดีนี้ จึงถือไม่ได้ว่าศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดที่ได้ฟ้องคดีนี้แล้ว ฟ้องโจทก์หาเป็นฟ้องซ้ำ

คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๗๒๙/๒๕๖๓ โจทก์บรรยายฟ้องในคดีนี้ว่า จำเลย โดยเจตนาทุจริตลักและเอาไปเสียซึ่งโฉนดที่ดิน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านและใบสำคัญการสมรสของโจทก์โดยโจทก์มิได้ยินยอมใน ประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่โจทก์ คือ หลังจากนั้นจำเลยกับพวกได้ ร่วมกันปลอมลายมือชื่อโจทก์ลงในหนังสือมอบอำนาจและเอกสารอื่นแล้วโอน ขายที่ดินโจทก์แก่บุคคลอื่น ส่วนคดีหมายเลขแดงของศาลชั้นต้น ส. และโจทก์ บรรยายฟ้องถึงการกระทำของจำเลยที่เอาเอกสารของโจทก์ตามที่บรรยายฟ้อง ในคดีนี้ไป แล้วจำเลยลงลายมือชื่อปลอมในสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและ สำเนาทะเบียนบ้านของโจทก์ จากนั้นนำเอกสารปลอมดังกล่าวไปใช้หรืออ้างต่อ เจ้าพนักงานที่ดินประกอบการจำนองที่ดินซึ่งเป็นสินสมรสของโจทก์ โดย ส. และโจทก์ไม่เคยได้รับเงินจากผู้รับจำนอง

(ต่อ)

ข้อเท็จจริงที่บรรยายมาในฟ้องทั้ง ๒ คดี ชี้ให้เห็นถึงเจตนาของจำเลยได้ว่าการที่จำเลยเอาเอกสารต่าง ๆ ของโจทก์ไปเป็นเพราะต้องการนำไปปลอม แล้ว อ้างหรือใช้เป็นหลักฐานต่อเจ้าพนักงานที่ดินประกอบการทำสัญญาจำนองที่ดิน อันเป็นการกระทำที่มีความมุ่งหมายเพื่อให้ได้เงินจากการจำนองเป็นหลัก แม้การ ลักหรือเอาไปเสียซึ่งเอกสารของโจทก์ การปลอมเอกสารและการใช้เอกสารปลอม จะเกิดขึ้นคนละคราวต่างวันต่างเวลา แต่ก็ถือว่าเป็นการกระทำที่เกี่ยวเนื่อง เชื่อมโยงกันเป็นการกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายบท ดังนี้ เมื่อคดีที่ ส. และโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานปลอมเอกสาร และใช้หรืออ้างเอกสารปลอม ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาไปแล้ว ก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาคดีนี้ สิทธินำ คดีอาญามาฟ้องของโจทก์ย่อมระงับไป ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๔) ฟ้องโจทก์คดี นี้จึงเป็นฟ้องซ้ำกับคดีดังกล่าว

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๖๗/๒๕๖๔ โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกระทำความผิดฐาน ยักยอกโดยเบียดบังเอาเงินที่ได้จากการขายที่ดินมรดกไปโดยไม่แบ่งให้แก่โจทก์และพี่น้องของโจทก์ซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมและมีสิทธิได้รับทรัพย์มรดกของผู้ตาย เมื่อคดีนี้ และคดีก่อนเป็นกรณีที่ทำयाทฟ้องผู้จัดการมรดกเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์มรดก เดียวกัน แม้โจทก์ไม่ได้เป็นคู่ความในคดีก่อน แต่ อ. ซึ่งเป็นทายาทคนหนึ่งฟ้องผู้จัดการมรดกเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์มรดกเดียวกับในคดีนี้ว่าไม่ถูกต้อง ถือว่าเป็นการฟ้อง แทนโจทก์ซึ่งเป็นทายาทด้วย เมื่อคดีก่อนศาลชั้นต้นวินิจฉัยชี้ขาดว่าจำเลยไม่มีเจตนา ยักยอกทรัพย์มรดกหรือเบียดบังเอาเงินที่ได้จากการขายที่ดินมรดกและพิพากษายกฟ้อง ถือว่าศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยชี้ขาดในเนื้อหาการกระทำของจำเลยตามข้อกล่าวหาของโจทก์ในคดีนี้ว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิดและมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว สิทธินาคดีอาญามาฟ้องจำเลยในเรื่องเดียวกันย่อมระงับไปตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๔) ฟ้องโจทก์คดีนี้เป็นฟ้องซ้ำ

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๔๖/๒๕๖๔ แม้ฟ้องของโจทก์คดีนี้กับฟ้องของโจทก์คดี หมายเลขแดงที่ อ.๒๓๑/๒๕๖๒ ของศาลชั้นต้น ซึ่งคดีถึงที่สุดแล้วนั้น จะมีมูลคดีสืบเนื่องมาจากเหตุการณ์เดียวกันที่ทั้งผู้เสียหายและจำเลยคดีนี้มีปากเสียงทะเลาะวิวาทกัน ก็ตาม แต่คดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๒๓๑/๒๕๖๒ ของศาลชั้นต้น โจทก์ฟ้องขอให้ ลงโทษผู้เสียหายคดีนี้เป็นจำเลยที่ ๑ ในความผิดฐานร่วมกับพวกใช้กำลังทำร้ายจำเลยคดี นี้โดยไม่ถึงกับเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ตาม ป.อ. มาตรา ๓๙๑, ๘๓ โดยมีได้ฟ้องจำเลยเป็นจำเลยในคดีดังกล่าวด้วย ส่วนคดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลย ฐานทำร้ายผู้เสียหายให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และดูหมิ่นซึ่งหน้าตาม ป.อ. มาตรา ๙๑, ๒๙๕, ๓๙๓ จำเลยทั้งสองคดีมิใช่บุคคลคนเดียวกันจึงมิได้เป็นคู่ความ เดียวกัน กรณีหาใช่เป็นการดำเนินคดีซ้ำแก่จำเลยในมูลความผิดเดียวกันไม่ฟ้องของ โจทก์คดีนี้จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำกับคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๒๓๑/๒๕๖๒ ของศาลชั้นต้น

(ต่อ)

ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๒๓๑/๒๕๖๒ ของศาลชั้นต้น โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษผู้เสียหายคดีนี้เป็นจำเลยที่ ๓ ในความผิดฐานร่วมกับพวกใช้กำลังทำร้ายจำเลยคดีนี้โดยไม่ถึงกับเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ตาม ป.อ. มาตรา ๓๙๑, ๘๓ ผู้เสียหายคดีนี้ให้การรับสารภาพโดยไม่มี การสืบพยานหลักฐาน ดังนี้ แม้ศาลชั้นต้นจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษผู้เสียหายคดีนี้ ก็ ผูกพันผู้เสียหายคดีนี้ได้เพียงว่าผู้เสียหายคดีนี้กับพวกร่วมกันใช้กำลังทำร้ายจำเลยซึ่งเป็น ผู้เสียหายคดีดังกล่าวโดยไม่ถึงกับเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจเท่านั้น ประการสำคัญ ที่สุดคดีนี้ เป็นคดีความผิดอาญาแผ่นดินมิใช่ความผิดต่อส่วนตัวที่จะต้องมีการร้องทุกข์ ตาม ป. วิ.อ. มาตรา ๑๒๑ วรรคสอง พนักงานสอบสวนย่อมมีอำนาจสอบสวนได้ตาม มาตรา ๑๒๑ วรรค หนึ่ง โดยไม่ต้องมีการร้องทุกข์กล่าวโทษจากผู้เสียหาย ดังนั้น ไม่ว่าผู้เสียหายจะเป็นผู้เสียหายโดย นิติชนหรือไม่ ย่อมไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไปเพราะถึงอย่างไรโจทก์ก็มีอำนาจฟ้องจำเลย เป็นคดีนี้ได้ ฎีกาของจำเลยข้อนี้จึงไม่เป็นสาระแก่คดีอันควรได้รับการวินิจฉัย ตาม ป.วิ.พ. มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง, ๒๕๒ ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๕๕๕/๒๕๖๔ คดีก่อนศาลอุทธรณ์ภาค ๑ วินิจฉัยว่า ความผิดฐาน ฟ้องเท็จ โจทก์ต้องบรรยายฟ้องถึงข้อความตามที่อ้างว่าเป็นเท็จ โดยมีความจริงว่าอย่างไรและ ผู้กระทำทราบว่าความที่นำไปฟ้องนั้นเป็นเท็จด้วย แต่โจทก์ทั้งสองไม่ได้บรรยายฟ้องยืนยัน ข้อเท็จจริงที่เป็นความจริงด้วยว่าความจริงจำเลยทั้งสองทราบเป็นอย่างดีมาก่อนว่าความที่นำไป ฟ้องนั้นเป็นเท็จ ถือว่าฟ้องโจทก์ทั้งสองไม่ได้บรรยายถึงการกระทำทั้งหลายของจำเลยทั้งสองที่อ้าง ว่าจำเลยทั้งสองฟ้องเท็จพอสมควรเท่าที่จะให้จำเลยทั้งสองเข้าใจข้อหาได้ดี จึงเป็นฟ้องที่ไม่สมบูรณ์ และไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) คดีไม่มีมูลความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๕ แล้วพิพากษา ยกฟ้องในความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๕ นั้น คดีก่อนศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกฟ้อง เพราะ โจทก์ทั้งสองบรรยายฟ้องไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) โดยยังมีได้วินิจฉัยถึงการกระทำของ จำเลยทั้งสองตามข้อกล่าวหาของโจทก์ทั้งสอง จึงถือไม่ได้ว่าเป็นคำพิพากษาที่ได้วินิจฉัยในความผิด ซึ่งได้ฟ้อง อันจะเป็นเหตุให้สิทธิของโจทก์ทั้งสองที่จะนำคดีมาฟ้องใหม่ ระวังสืบไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๔) ฟ้องโจทก์ทั้งสองคดีนี้จึงไม่เป็นฟ้องซ้ำกับคดีก่อน

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๐๖๘/๒๕๖๔ คดีก่อนโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ศาลชั้นต้นยกฟ้องโจทก์ในชั้นตรวจฟ้องโดยวินิจฉัยว่า ตามคำบรรยายฟ้องของโจทก์ไม่มีส่วนใดที่แสดงว่าบริษัท ป. ซึ่งเป็นบริษัทจำกัดตั้งขึ้นด้วยแบ่งทุนเป็นหุ้นมีมูลค่าเท่า ๆ กัน มีพนักงานเป็นผู้ได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามความหมายของเจ้าพนักงานในประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑ (๑๖) ไม่ว่าจะกระทำของจำเลยซึ่งเป็นพนักงานของบริษัท ป. จะเป็นจริงตามคำฟ้องของโจทก์หรือไม่ จำเลยก็ไม่อาจกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ตามฟ้องได้ เป็นการวินิจฉัย "ในความผิด" ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๕ ถือว่าศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยชี้ขาดในเนื้อหาการกระทำและมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๑๑ คดีนี้จึง เป็นฟ้องซ้ำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๔)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๒๗๖/๒๕๖๔ จำเลยกับพวกใช้อาวุธปืนยิงผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานตำรวจในท้องที่จังหวัดเพชรบุรี แล้วก็ขับรถของผู้เสียหายที่ ๑ หลบหนีมุ่งหน้าไปทางจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แต่ถูกเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์สกัดจับจำเลยกับพวกพร้อมกันใช้อาวุธปืนยิงเจ้าพนักงานตำรวจชุดดังกล่าวจนมีผู้ได้รับบาดเจ็บสาหัสแต่ถูกจับกุมได้ ในเหตุการณ์ตอนหลังจำเลยกับพวกถูกฟ้องที่ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในข้อหาร่วมกันพยายามฆ่าเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่และศาลมีคำพิพากษาลงโทษไปแล้ว

(ต่อ)

เมื่อการกระทำความผิดคดีนี้ซึ่งเกิดขึ้นในท้องที่จังหวัดเพชรบุรีกับการกระทำความผิดตามคดีอาญาของศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการกระทำความผิดต่อผู้เสียหายต่างคนกัน และกระทำต่างเวลากับสถานที่ ทั้งการกระทำความผิดคดีนี้ได้สำเร็จไปแล้ว จำเลยกับพวกจึงกระทำความผิดตามคดีอาญาของศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ขึ้นใหม่อีก แม้จำเลยกับพวกกระทำความผิดทั้งสองคดีในวันเดียวกันและช่วงเวลาต่อเนื่องกันก็ตาม การกระทำของจำเลยกับพวกก็เป็นคนละกรรมกัน เมื่อโจทก์ฟ้องจำเลยที่ศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และศาลพิพากษาลงโทษจำเลยจนคดีถึงที่สุดไปแล้ว คดียอมเสร็จเด็ดขาดไปเฉพาะความผิดตามคดีอาญาของศาลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เท่านั้น โจทก์ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ได้อีกไม่เป็นฟ้องซ้ำ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ไม่ระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๔)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๗๒๕/๒๕๖๔ โจทก์บรรยายฟ้องเกี่ยวกับวันเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำผิดรวมทั้งลักษณะในการกระทำผิดคดีนี้เช่นเดียวกับในคดีก่อนทุกประการ แตกต่างกันเพียงจำนวนแผ่นสังกะสีและเจ้าของสังกะสีเท่านั้น ซึ่งการกระทำของจำเลยที่ ๑ คดีนี้กับคดีก่อนเห็นได้ชัดว่ามุ่งหมายมาเอาสังกะสีที่กองรวมกันทั้งหมดขึ้นรถบรรทุกไปพร้อมกันในคราวเดียวโดยไม่ได้สนใจแยกแยะว่าสังกะสีเหล่านั้นจะเป็นของเจ้าของต่างรายกันหรือไม่ ถือได้ว่าเป็นการลักทรัพย์เพียงกรรมเดียว เมื่อคดีก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดให้ลงโทษจำเลยที่ ๑ แล้ว สิทธิในการนำคดีมาฟ้องในคดีนี้ซึ่งเป็นความผิดกรรมเดียวกันกับคดีก่อนเป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๔) เพราะเป็นฟ้องซ้ำ

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๕๑๘/๒๕๖๕ คดีนี้โจทก์ฟ้องจำเลยว่า เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ เวลาใกล้รุ่งก่อนเที่ยง จำเลยแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่ร้อยตำรวจเอก ว. ขณะปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนเวร คดีก่อนโจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ (จำเลยในคดีนี้) กับพวกว่า เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ เวลาใดไม่ปรากฏชัด จำเลยที่ ๑ ก่อให้ ส. กระทำความผิดโดยการให้ จ้างวาน ส. และจำเลยที่ ๒ ร่วมกันจัดหามือปืนไปดักใช้อาวุธปืนฆ่า ช. ผู้ตาย โดยไตร่ตรองไว้ก่อน ประเด็นข้อกล่าวหาของคดีจึงต่างกัน และการกระทำความผิดในแต่ละครั้งต่างวันเวลาและสถานที่กัน เป็นการกระทำต่างกรรมกัน ฟ้องคดีนี้ไม่เป็นฟ้องซ้ำกับคดีก่อน สิทธินำคดีอาญามาฟ้องมิได้ระงับไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๔)

คดีขาดอายุความสิทธินำคดีมาฟ้องระงับ (มาตรา ๓๙ (๖))

ฟ้องข้อหาฉ้อโกงประชาชนตาม ป.อ.มาตรา ๓๔๓ ได้ความว่าเป็นความผิดฐานฉ้อโกงตาม ป.อ. มาตรา ๓๔๑ แม้ศาลจะลงโทษในความผิดฐานนี้ ได้ตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๑๙๒ วรรคท้ายก็ตาม

(ต่อ)

แต่ความผิดตามมาตรา ๓๔๑ เป็นความผิดอัน
ยอมความได้ หากไม่ได้ร้องทุกข์ภายใน ๓
เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัว
ผู้กระทำความผิดตาม ป.อ.มาตรา ๙๖ คดี
โจทก์ยอมขาดอายุความ ฎีกาที่ ๔๗๕๒/๒๕๔๕

(ต่อ)

อายุความฟ้องร้องในคดีอาญามีบัญญัติไว้ใน ป.อ.
โดยเฉพาะแล้ว จึงไม่อาจนำบทบัญญัติเรื่องอายุความสะดุด
หยุดลงตามบทบัญญัติ ป.พ.พ. มาใช้บังคับได้ ดังนั้น แม้
โจทก์จะได้ฟ้องจำเลยในครั้งแรกต่อศาลชั้นต้นแห่งหนึ่ง
ภายในกำหนดอายุความ แต่คดีไม่อยู่ในเขตอำนาจของศาล
ชั้นต้นนั้น โจทก์จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลชั้นต้นที่อยู่ในเขต
อำนาจเมื่อพ้นกำหนดอายุความแล้ว คดีจึงขาดอายุความ
ฎีกาที่ ๕๘๘/๒๕๔๖, ๔๓๑๑/๒๕๔๘

(ต่อ)

กรณีอายุความร้องทุกข์ตาม ป.อ.มาตรา ๙๖ ซึ่งผู้เสียหายต้องร้องทุกข์ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด การที่ผู้เสียหายคนหนึ่งรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดก่อนผู้เสียหายคนอื่นแล้วมิได้ร้องทุกข์หรือฟ้องภายใน ๓ เดือน ถือว่าคดีขาดอายุความสำหรับผู้เสียหายคนอื่นๆ ด้วย แม้ผู้เสียหายคนอื่นจะเพิ่งรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด และร้องทุกข์หรือฟ้องคดีภายใน ๓ เดือน นับแต่วันดังกล่าวก็ตาม ฎีกาที่ ๓๐๘๕/๒๕๓๗ และในฎีกาที่ ๓๘๖/๒๕๕๑

(ต่อ)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๐๘๕/๒๕๓๗ โจทก์เป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท ล. ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในข้อหายักยอกทรัพย์สินของบริษัทโดยโจทก์ไม่ได้ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยไว้ก่อน ดังนี้ เมื่อได้ความว่าก่อนที่โจทก์ฟ้องคดีนี้ ต. ผู้ถือหุ้นอีกคนหนึ่งซึ่งเป็นผู้เสียหายและมีอำนาจร้องทุกข์เช่นเดียวกับโจทก์ไม่ได้ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่ ต. รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวจำเลยผู้กระทำความผิดแล้ว คดีจึงขาดอายุความตาม ป.อ. มาตรา ๙๖

(ต่อ)

ข้อสังเกต คดีนี้ตัวโจทก์รู้ตัวจำเลยผู้กระทำความผิดวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๓๔ และโจทก์ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๓๔ ดังนี้ หากดูเฉพาะตัวต่อถือว่าโจทก์ฟ้องคดีภายในอายุความร้องทุกข์แล้ว แต่เมื่อปรากฏอายุความร้องทุกข์ของ ต. ซึ่งเป็นผู้เสียหายอีกคนหนึ่งขาดไปแล้ว จึงต้องถือว่าขาดอายุความไปทั้งคดี

(ต่อ)

คำพิพากษากฎีกาที่ ๓๘๖/๒๕๕๑ แม้ผู้เช่าซื้อยังชำระค่าเช่าซื้อไม่ครบถ้วน กรรมสิทธิ์ในรถยนต์บรรทุกยังเป็นของผู้ให้เช่าซื้อ แต่ผู้เช่าซื้อก็มีสิทธิครอบครองใช้ประโยชน์และมีหน้าที่ต้องส่งคืนรถยนต์บรรทุกที่เช่าซื้อในสภาพเรียบร้อยแก่ผู้ให้เช่าซื้อหากมีกรณีต้องคืนเมื่อจำเลยทั้งสองยกยกขึ้นส่วนอุปกรณ์ของรถยนต์บรรทุกดังกล่าวไปจากผู้เช่าซื้อ

(ต่อ)

ผู้เช่าซื้อย่อมได้รับความเสียหายจึงเป็นผู้เสียหายและมีอำนาจร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสองได้ เช่นเดียวกับผู้ให้เช่าซื้อ คดีนี้เป็นกรณีความผิดอันยอมความได้ เมื่อผู้เช่าซื้อมิได้ร้องทุกข์ภายใน ๓ เดือนนับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด คดีโจทก์จึงขาดอายุความตาม ป.อ.มาตรา ๙๖

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๘๗/๒๕๖๑ วินิจฉัยว่า ในคดีความผิดอันยอมความได้ เมื่อโจทก์ (ผู้เสียหาย) มิได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนโดยโจทก์ (ผู้เสียหาย) นำคดีมาฟ้องเองพ้นกำหนด ๓ เดือนนับแต่วันรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดคดีโจทก์จึงขาดอายุความสิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปโจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๓๙ (๖)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่น่าสนใจเพิ่มเติม เกี่ยวกับมาตรา ๓๙ (๖)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๕๑/๒๕๖๓ ความผิดฐานดูหมิ่นผู้อื่นซึ่งหน้า ตาม ป.อ. มาตรา ๓๙๓ (เดิม) กฎหมายกำหนดระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โจทก์จึงต้องฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนด ๒ ปี นับแต่วันกระทำความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๙๕ (๕) คดีนี้จำเลยกระทำความผิด วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โจทก์ฟ้องคดีและได้ตัวจำเลยมาศาลชั้นต้น วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เกินระยะเวลา ๑ ปี ตามที่กฎหมายกำหนดคดีของโจทก์จึงเป็นอันขาดอายุความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไป ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙ (๖) ปัญหาเรื่องสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปหรือไม่ เป็นปัญหาที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นวินิจฉัยได้เอง ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๐๔/๒๕๖๒ โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยกระทำความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน เป็นความผิดตาม ป.อ.มาตรา ๑๓๓(เดิม) มีระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งตาม ป.อ.มาตรา ๙๕(๔) มีอายุความห้าปี และ ป.อ.มาตรา ๙๕ วรรคแรก บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิดเป็นอันขาดอายุความ”

(ต่อ)

ดังนั้น เมื่อโจทก์ฟ้องคดีนี้ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ นับตั้งแต่วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันที่โจทก์กล่าวอ้างว่าจำเลยกระทำความผิดจึงเกินห้าปีแล้ว ฟ้องโจทก์สำหรับความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานจึงขาดอายุความ สิทธินาคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๓๙(๖)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๒๗๕/๒๕๖๒ โจทก์ร่วมรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดตั้งแต่วันที่จำเลยไม่ยอมคืนเงินที่โจทก์ร่วมนำเข้าฝากในบัญชีธนาคารของจำเลย เพื่อนำเงินไปให้ผู้มีชื่อกู้ยืมแทนผู้เสียหาย แม้ต่อมาจำเลยจะถอนเงินออกจากบัญชีและโจทก์ร่วมเพิ่งทราบถึงการถอนเงินซึ่งเป็นเหตุการณ์ ภายหลังจากที่จำเลยปฏิเสธไม่ยอมคืนเงินให้แก่โจทก์ร่วมแล้ว หากทำให้สิทธิในการร้องทุกข์ของโจทก์ร่วมขยายออกไปไม่ โจทก์ร่วมเพิ่งไปร้องทุกข์ตามรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีเมื่อพ้นกำหนด ๓ เดือน นับแต่วันที่โจทก์ร่วมรู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด

(ต่อ)

คดีของโจทก์และ โจทก์ร่วมจึงขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๖ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมเป็นอันระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) พนักงานอัยการโจทก์ไม่มีสิทธิเรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนโจทก์ร่วมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓ ทำให้คำขอส่วนแบ่งของโจทก์ร่วมตกไปด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๐๒/๒๕๖๒ การกระทำอันจะเป็นการฉ้อโกงประชาชน ลักษณะของการหลอกลวงที่แสดงออกด้วยข้อความเท็จนั้น ประการสำคัญจักต้องมีเจตนากระทำให้ปรากฏแก่ประชาชนทั่ว ๆ ไป ไม่จำกัดว่าด้วยการโฆษณาทางสื่อมวลชน หรือป่าวประกาศต่อประชาชนในสถานที่ต่าง ๆ หรือกระทำด้วยประการใดโดยมุ่งหมายให้แพร่หลายทั่วไปในหมู่ประชาชน แม้กระทั่งเป็นการบอกต่อ ๆ กันไปปากต่อปากก็ตาม

(ต่อ)

จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ร่วมกันหลอกลวงโจทก์ทั้งสองเป็นการส่วนตัวเท่านั้น หากได้มีพฤติการณ์อันเป็นการหลอกลวงประชาชนโดยทั่วไปไม่แม้จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ให้การรับสารภาพในความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงประชาชนตามที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าคดีมีมูล แต่เมื่อข้อเท็จจริงที่ได้ความจากการไต่สวนมูลฟ้อง การกระทำของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เป็นเพียงความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ ซึ่งโจทก์ทั้งสองก็มีคำขอให้ลงโทษมาด้วย ศาลฎีกาย่อมลงโทษจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงที่พิจารณาได้ ความ โดยยกฟ้องโจทก์ทั้งสองในฐานะความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงประชาชนเสียได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๑๕ และ ๒๒๕

(ต่อ)

การกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงซึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้ โจทก์ทั้งสองจึงต้องร้องทุกข์หรือฟ้องภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิด และรู้ตัวผู้กระทำความผิด มิฉะนั้นเป็นอันขาดอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๖ โจทก์ทั้งสองทราบการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เมื่อประมาณเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ ดังนี้ โจทก์ทั้งสองฟ้องจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ จึงล่วงเลยกำหนดระยะเวลา ๓ เดือน ตามที่กฎหมายบัญญัติ คดีโจทก์ทั้งสองจึงขาดอายุความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ทั้งสองย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) โจทก์ทั้งสองไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๗๐/๒๕๖๓ ความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๗๖
วรรคแรก (เดิม) และมาตรา ๓๑๐ วรรคแรก (เดิม) ซึ่งเป็นความผิดอัน
ยอมความได้ โจทก์ร่วมจะต้องร้องทุกข์ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่รู้
เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด ตาม ป.อ. มาตรา ๙๖ แต่โจทก์
ร่วมเพิ่งร้องทุกข์เมื่อพ้นกำหนด ๓ เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและ
รู้ตัวผู้กระทำความผิดแล้ว ความผิดทั้งสองฐานดังกล่าวจึงเป็นอันขาด
อายุความ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๓๙
(๖) ซึ่งเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความ
ฝ่ายใดยกขึ้นฎีกา ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ ตาม ป.วิ.อ.
มาตรา ๑๙๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๒๕

ประเด็นคำถามเกี่ยวกับมาตรา ๓๙ ที่น่าสนใจ

๑. โจทก์ฟ้องจำเลยและศาลพิพากษา
ลงโทษตามพระราชบัญญัติอาวูรปีนฯ ไปแล้ว
โจทก์จะฟ้องจำเลยในความผิดฐานพยายามฆ่า
ผู้อื่น (จำเลยกระทำความผิดทั้งสองฐานโดยมี
เจตนาเพื่อฆ่าผู้อื่น) ได้อีกหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๕๙๔/๒๕๖๒

ความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นตามประมวล
กฎหมายอาญามาตรา ๒๘๘ ประกอบมาตรา ๘๐
กับความผิดฐานมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้
ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตและฐานพา
อาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทาง
สาธารณะ

(ต่อ)

โดยไม่มีเหตุอันสมควรและโดยไม่ได้รับ
ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่อง
กระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่ง
เทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นความผิดคนละ
ประเภทกันและยังเป็นการผิดสำเร็จในตัว
ต่างกันโดยอาศัยเจตนาแตกต่างแยกจากกันได้

(ต่อ)

นอกจากนี้ยังเป็นความผิดต่อกฎหมายคนละฉบับซึ่งมีองค์ประกอบแห่งความผิดแตกต่างกันและเป็นความผิดสำเร็จอยู่ในตัวทั้งเจตนาในการกระทำความผิดทั้งสองฐานดังกล่าวก่อให้เกิดผลที่แตกต่างกันสามารถแยกเจตนาในการกระทำความผิดออกจากกันได้ ดังนั้นแม้จำเลยกระทำความผิดทั้งสองฐานดังกล่าวโดยมีเจตนาเพื่อฆ่าผู้อื่นก็ตาม การกระทำของจำเลยก็เป็นคนละกรรมกัน ศาลมีอำนาจลงโทษจำเลยทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๙๑

(ต่อ)

กรณีจึงมิใช่เป็นการกระทำความผิดเดียวกัน แล้วโจทก์นำการกระทำเดียวกันนั้นมาแยกฟ้องเป็น ๒ คดี โจทก์ย่อมมีอำนาจแยกฟ้องเป็นคนละคดีได้ เมื่อโจทก์ฟ้องจำเลยและศาลพิพากษาลงโทษตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ไปแล้ว คดีเสร็จเด็ดขาดไปเฉพาะกระทงความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ เท่านั้น

(ต่อ)

ส่วนกระทงความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นยังหาได้มีการวินิจฉัยในเนื้อหาความผิดแต่อย่างใด จะถือว่าได้มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดฐานนี้แล้วหาได้ไม่ โจทก์จึงฟ้องจำเลยในความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นเป็นคดีนี้ได้อีก ไม่เป็นฟ้องซ้ำ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์จึงไม่ระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๓๙ (๔)

๒. คดีก่อน ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า คดีไม่มีมูล พิพากษายกฟ้อง โจทก์จะนำการกระทำความผิดเดียวกัน มาฟ้องจำเลยอีกได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๗๔๕/๒๕๖๑ โจทก์ฟ้องคดีโดยระบุชื่อจำเลยทั้งสองแต่โจทก์บรรยายฟ้องโดยระบุว่าจะเกิดเหตุจำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่งเป็นอธิบดีกรมทางหลวงชนบท

(ต่อ)

และเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนตามกฎหมาย สำหรับ
จำเลยที่ ๒ ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสำนักงาน
ทางหลวงชนบทจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเป็น
เจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่เวนคืน
ดังกล่าว กระทำความผิดเดียวกันกับจำเลยที่ ๒ และ
ที่ ๓ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.๑๑๒๐/๒๕๖๐
ของศาลชั้นต้น

(ต่อ)

ถือว่าโจทก์มุ่งฟ้องจำเลยทั้งสองในฐานะเจ้าหน้าที่รัฐ
กระทำความผิดต่อกฎหมายเช่นเดียวกันกับการฟ้อง
จำเลยที่ ๒ และจำเลยที่ ๓ ในคดีดังกล่าว จำเลยที่ ๑
และที่ ๒ ในคดีนี้จึงเป็นคนเดียวกันกับจำเลยที่ ๒
และที่ ๓ ในคดีแรก การที่โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองใน
ความผิดฐานเดียวกันกับคดีแรกโดยอาศัยมูลเหตุแห่ง
การกระทำความผิดเดียวกัน

(ต่อ)

และศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าคดีดังกล่าวไม่มีมูล พิพากษายกฟ้อง จึงเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัย ในเนื้อหาแห่งคดีแล้วและถือว่าการกระทำของ จำเลยทั้งสองมีค่าพิพากษาเสร็จเด็ดขาดใน ความผิดซึ่งได้ฟ้องแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของ โจทก์จึงระงับไปตาม ป.วิ.อ.มาตรา ๓๙ (๔)

(ต่อ)

คดีแรกศาลชั้นต้นได้รับคำฟ้องส่วนแพ่งไว้แล้วและ คดีอยู่ในระหว่างพิจารณาโจทก์มาฟ้องคดีส่วนแพ่ง เรื่องเดียวกันต่อศาลชั้นต้นเป็นคดีนี้อีก คำฟ้องโจทก์ ในส่วนแพ่งจึงเป็นฟ้องซ้อน ต้องห้ามมิให้ฟ้องตาม ป.วิ.พ.มาตรา ๑๗๓ วรรคสอง (๑) ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕

